

ELŐFIZETÉS

BELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

MIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Vasárnap, május 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Veszerők: Polónyi választójoga.**
- As országgyűlés megnyitása.**
- Fenekas Ágoston fölmentették.**
- Színház és kertészkedés.**
- Aradiak Háromszéken.**
- A fővárosi kritika Dálnoki-Nagy Lajos da-
rabjáról.**
- Venatban leütött urinő.**
- A város autombilljai.**
- Somló Sándor marad.**
- A paulistai orvosválasztás.**
- Aradi szerkesztőből kereskedelmi levelező.
Kortársok.**
- A pikáns fénykép.**
- Csarnok: A boldogság útja. Irtá: Jean Riche-
pin. Fordította: Csillay Kálmán.**

Polónyi választójoga.

Arad, május 5

A hírlapíró: De hisz ez a véleményszabadság, az érzés dolga; a véleményt nem lehet paragrafusokba szedni, ez megoldhatatlan probléma.

Polónyi: Megmutatjuk, hogy a probléma megoldható.

A hírlapíró, aki egy intervjunak e kiszakított részében szerepel, egy berlini ismeretlen. A meginterjuvált pedig Polónyi Géza, aki még néhány héttel ezelőtt csodálkozva tapogatta meg magát, hogy csakugyan ő-e Magyarország igazságügy minisztere? Most azonban már hiszi. S miután ennek a lehetetlennek tetsző dolog valóságáról meggyőződött, egy másik lehetetlenség megvalósítására vállalkozik. — A berlini ujságíró, a mint tetszik látni,

a fejét csóválta. Az ujságírói gyakorlatban ez nem igen fordul elő. Az interjuver, Blovitz szerény tanítványa, csöndesen lestenografálja ama férfiú nyilatkozatát, a kinek nézetére a nyilvánosság nevében kíváncsi. S a sztenogramm nem kevésbé türelmes, mint a papír. A hírlapíró lejegyzí, ha még oly abszurd is. Lejegyzí, visszaadja: szedjék aztán szét, a mi benne van a vezércikk-írók.

Itt azonban olyasmi került a ceruzája alá, amin megakadt. S ahelyett, hogy az igazságügyminiszter véleményének közreadására szorított volna, kénytelen volt maga is véleményt mondani arról, a mi sehogyse ment a fejébe s a ceruzája alá.

A német ujságíró megakadását a legnagyobb mértékben méltányoljuk. Azt mondja Polónyi: „Meg fogjuk akadályozni, hogy azok, akik nem hazafiak, politikai jogokat gyakoroljanak.“ Igen szép, talpraesett mondás. Aki az internacionalizmust magasztalja, a vallás ellen harcol, az állameszmét tagadja: az ne kapjon politikai jogokat.

Hát mi nem pártoljuk az internacionalizmust, valamint eddig, a jövőben is békét hagyunk minden felekezethetnek, s az exponált nemzetiségi vidéken élve, talán többet küzdöttünk az állameszme támadói ellen, mint maga az igazságügyminiszter. Tehát nem a magunk politikai jogait féljük s teljes tárgyilagossággal vesszük föl a fonalat ott, ahol a berlini kolléga elejtette.

Csak hazafiak fognak szavazni. Nos,

ebben a hazában nagyon sokan tartják magukat hazafiaknak, akik, elolvasván Kölcsey Ferenc Paranaisis-ét, szigoruan az abban foglalt utasítások nyomán szeretik a hazát. Mégis, ennek dacára nagyon különbözőkép itélik meg nálunk a hazafiságot. A közelmúltban például azt is hazafiatlannak deklarálták, aki a koalíció valamely tagjáról kicsinylően nyilatkozott. A választások alatt mindenki hazafiatlan volt, aki az ajánló-levéllal nem ragjelzett jelöltre szavazott. Sőt akadnak, akik azt is hazafiatlanságnak nézik, ha a jelen kormány tényeiben talál valaki kifogásolni valót. Ilyesformán mi is, e cikkünkkel is betévednénk a bünbe, amely a szavazati jogra diszkvalifikál. Vajjon az igazságügyminiszter is így érti a hazafiságot?

Amde tegyük föl, hogy sikerülne megállapítani a hazafiság kódexszét, hogy hol kezdődik és végződik a hazafiság. Akkor is fönmarad az a kérdés: miképen kell azt a bünt elkövetni, hogy a politikai jogot valaki elveszítse? Csak akkor kockáztatják azzal a politikai jogot, ha nyiltan, a forumon, programbeszédben, vagy népgyűlésen követik el a hazafiatlanságot, — vagy akkor is, ha magánbeszélgetésben, családi körben, vagy kávéházi asztalnál ejtenek ki ily irányu szót? S vajjon ama pótlék szerint, a melyet Polónyi a büntető-törvénykönyvhöz ragasztana, mindenkinek joga lesz álmából fölverni a vizsgálóbíró. „Kérem, X. Y. a haza ellen nyilatkozott, tessék őt a választói jogtól megfosztani“.

A hétről.

Tanügyi-dalok.

I. Abécé.

A tanügyek és jómagam
Sohsem valánk barátok,
És én ma mégis a tanügy
Szent mezejére hálok.
Azt akarom, hogy tudja meg
Egész Aradnak népe:
Minden dolognak megvagyom
Az A-ja, B-je, C-je.

Az abécé, az szép dolog,
Legjobban tudja Gonda,
Kinek az abécére most
Tómérdek sok a gondja.
De szent szabály és zord szabály
Minden dologra nézve,
Hogy amikor már A-ja van,
Hát meglegyen a B-je.

Ime, itten van Barabás,
Kinek Arad az A-ja,
A B-jét pedig Budapest
Arany tálcán ajánlja.

Uj választás virrad ráánk,
Nagy a polgárság túja.
Mivel nagy kérdés, hogy ki lesz
Aradnak majd az Úja?

Akárki legyen, tudis meg,
Hogy vashid köll a népnek
S hogy a lóvasut loval
Tulságos lassan lépnek.
Az autombill-omnibuszt
A nép már allig várja,
Ettől apad le egykoron
A lóvasutnak Hája.

Jelölt, tudjuk, hogy majd akad,
Egy, kettő, négy, vagy három, —
De hogy ki kap mandátumot,
Azt egy csöppet se bánom.
Mert az elvégre egyre megy,
Hogy elsőnek ki jó be:
A fő, hogy Aradnak nehogy
Egy X legyen az Ó-je!

II. Számtan.

(Tankönyv: Suciú János: 2×2=5.)

Solymossyból ha kivonom
Kujedet,

Tőle akkor én már meg nem
Ijedek.
Ha ellenben még Hódost is
E'csenem,
Holt bizonyos számomra a
Győzelem.

Ha elosztok egy-egy sértést
Százfele, —
Egyre nem jut már beidőle
Semmies.
Egy affér, meg négy affér, az
Ot darab,
Mégiscsak jó, ha az ember
Nem harap.

Furcsa eset: kapok egyet,
Éleset,
Mégis az én bőrömből van
Kevesebb.
Jobb lett volna őket nem is
Bántanom:
Ezt tanítja az én külön
Számtanom!

Juj.

Hát akár így, akár úgy gondolja Polónyi, s akár mint akar mértéket vetelni a hazafiságból: az ilyen választói jog nem lenne egyéb, mint a szólásszabadság lenyakazása. Olyan, a minnek tervére is hangosan fölsszissen az 1848: XVIII. a szólásszabadságot biztosító törvény szelleme. Igenis, akarjuk, hogy mindenki hazafi legyen, igaz hiva az államnak s a jó erkölcsöknek. De hogy minden szocialista vagy nemzetiségi szónok mellett ott legyen a bírói személy, a ki lesse a szavait; hogy szerte az országban spielik szimatolják, hol mondanak valami hazafiatlanságot, hol bántják az állameszmét; hogy külön bíróságokat állítsanak föl a hazafiatlanok üldözésére: ez nem lenne kevésbé sötét korszak, mint a mely most mögöttünk bezárult s a melyet Polónyi bélyegezett meg a legjobban dörgő szavakkal. S mihelyt igazságügyminiszter az ember, mindjárt másképp gondolkodik a vélemény szabadságról? Pedig ha van vélemény szabadság, akkor a cucilista véleménye ép oly szabad, mint Polónyi igazságügyminiszteré, a ki legelőször is a saját vélemény szabadsága ellen indított pört töröltette.

... És ön, berlini kollega, ha jobban ismerte volna a mi törvényeinket, a ceruzája még egy dolgon megakadt volna. On nem vette észre, hogy Polónyi, az igazságügyminiszter, voltaképen izgatott egy olyan törvény ellen — ez a pikáns — a melyet az ő miniszterelnöke: Wekerle Sándor csinált meg. Polónyi azt mondta önnek, hogy a kinek nincs vallása, aki a vallás ellen szól, attól is elveszik a politikai jogokat. A *vallás szabad gyakorlatairól* szóló 1895. évi XLIII. törvény cikk 5. §-a pedig (milyen nehéz harcokat kellett ezért Wekerle Sándornak és Polónyi Géza egy igénytelen elődjének, bizonyos Szilágyi Dezső nevűnek vivnia!) ezt mondja:

„Bárki kitéphet valamely vallásfelekezettől anélkül, hogy az illető más felekezetbe belépni volna köteles.”

Szóval élhet vallás nélkül. De attól Polónyi elveszi a szavazó jogot. Hát mit szól ehhez Wekerle?

A multból, ellenzéki korából, sok festői

paragrafus-csavarását ismerjük Polónyi Gézának. De erre az utolsóra, amely általános választói jogot ad, s mégis garantálja, hogy a szocialisták és a nemzetiségek künrekedjenek; amely az alfabetákat is bevonja és mégis biztosítja a ma fennálló társadalmi rendszert minden támadások ellen; amely a negyvennyolcadiki alaptörvények és egyéb törvények dacára lehetővé fogja tenni, hogy az emberek szavát, mielőtt kimondják, megkritizálni, a kimondás után pedig büntetni lehessen: erre őszintén kíváncsiak vagyunk. Kíváncsiak, — de félünk is tőle. Mert az ilyen törvény a helyreállott béke tartóssága helyett kihívja a munkásosztály és a nemzetiségek elégtelenségét. Hazafiakat pedig másképp kell nevelni. S a külföld előtt ne kompromittálja az igazságügyminiszter Magyarországot azzal, hogy itt az általános választói jog mellett az állam fensőbbtségét csak ilyen, ellenszenves és gyűlöletes eszközökkel lehet megővni. +

Az országgyűlés megnyitása.

Hol lesz a trónbeszéd?

(Madarász korelnök nyilatkozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5.

Egy újságíró ma felkereste Madarász Józsefet, a sárbogárdi kerület galambósz haju képviselőjét, hogy megkérdezze tőle, mi a szándéka és programja a május 19-ikén összeülő képviselőház korelnöki székében.

— Nagyon örülök, — felelte Madarász — hogy hozzám fordult, de sajnálom, hogy nem adhatok olyan feleletet, amelyet szeretne. Még tudvalevőleg velem arról, hogy a *képviselőház tanácskozásait hol nyitja meg a király*, senki a miniszterek közül nem beszélt. Nem tudom tehát, hogyan lesz, csak azt jelenthetem ki, és ez az elhatározásom nem változhatik meg, hogy én ma is úgy gondolkozom, mint eddig mindig: *én a képviselőházat nem vezetem a budai királyi palotába*. A házszabályok értelmében én leszek a korelnök,

mert én vagyok a legidősebb, *91 esztendő* képviselő. Ahogy a képviselők összeültek, fölmegek az elnöki emlívényre, köszöntöm képviselőtársaimat és azután kinyilatkoztatom, hogy *korelnöki jogommal nem kívánok élni*.

— Így egyszerűen, minden megokolás nélkül teszi meg ezt a kijelentést, kérdezte az újságíró.

— Igen, nem teszek hozzá egy szót sem, legalább ma ez a szándékom. A történelmi változásnak, amely a függetlenségi pártot a kormányra vitte, minden becsületes magyar embernek örülnie kell. Nagyon örülök én is és épen ez az oka, hogy a mostani országgyűlés megnyitása alkalmából *nem mondom meg, hogy miért nem élek korelnöki jogommal*. Tizenkétszer voltam korelnök, most lennék tizenharmadszor az. Ha korelnöki kijelentésemet megtettem, a korelnöki székben Szappanos István barátom következik, aki négy évvel fiatalabb nálam. Hogy ő mit csinál az az ő dolga, és ha Szappanos fölvezeti az országgyűlést a király elé, akkor úgy lesz és én tudomásul veszem ezt is. A helyzet, melybe az országot a mai állapot juttatta, minden esetre jobb, mint eddig volt. Ma még nem tudom, mint lesz a jövőben és addig, amíg nem látom a kormány jövődó terveit, bírálatot nem mondhatok.

Madarász ezután rátért a választások érdekességeire, majd régi barátjára, *Eötvös Károlyra* fordította a szót és a következőket mondta róla:

— Ha látja Eötvöst, mondja meg neki, hogy szívesen köszöntöm és sajnálom, hogy nem kapott mandátumot. Neki nem szabadna a Házból hiányozni, ha nem is tagja a függetlenségi pártnak. Ha tehetném, bizony én adnék, vagy szereznék neki képviselőiséget.

A képviselőház megnyitásának körülményei még nincsenek megállapítva. A sajtóban többször hangoztatták azt a tervet, hogy ezuttal nem az országgyűlés megy fel a király elé a budai várba, hanem a király jön le az országházba — amelyben különben az uralkodó még soha-

A pletyka.

(Dálnoki Nagy Lajos 2 felvonásos vígjátéka. Először adták tegnap este a Nemzeti Színházban.)

Budapest, május 5.

(yr.) Az ldény végén igazán kedves, meleg estéje volt végre a Nemzeti Színháznak. Egy régen, de nagy elvonultságban dolgozó kedves poeta talentum bájos vígjátékát mutatták be tegnap este. A darab romantikus s a szerző tisztán a maga aranyos egyéniségével kíván hatni.

Dálnoki Nagy Lajos a középkori Bretagneba helyezi a maga a darabját. Egy hatalmas marquis, aki lesre jár, nem duvadra les, de himes pillangót szeretne fogni. Nem tudja, kicsoda, csak azt tudja, formás, ügyes bájos vászoncseléd és azt tudja, édes a csók, ha tilos. Hanem a kellemesnek ígérkező vadászkaland sehogyan sem akar sikerülni. A falusi népnek nyitva a szeme és nem tartja be a száját sem s a pletyka, az az átkozott pletyka utját állja a legkedvesebb terveinek.

Pattog is a pletyka ellen a marquis s ugyancsak kapóra jön hozzá a panasznapon a korcsmáros, aki panasolja, hogy amióta új kutat furatott, nem győzi a pletykát, amely el-

ragalmazza, meg az öreg molnar, akinek még keservesebb a panasz, mert addig pletykáltak a fiatal feleségére, amíg elcsapta a legényét s a pletyka miatt szegyenletében világgá ment az asszony is.

Marlot — a falu bírja — erélyesebb a földes uránál. Ő is szeretne a tilosba járni, hiába van neki is tüzről pattant, csinos felesége, de ő sem tehet egyetlen lépést sem, mert azonnal kész a pletyka s oda a családi csend. Hanem a bíró nem sokat gondolkozik, arra való a pecsét, a bírói bot, meg a hatalom, hogy intézkedjék s ki is adja a drákól rendeletet, hogy pletykálni nem szabad, s aki pletykázáson kapatik, büntetése börtön és bilincs.

A rendelet fölháborítja a falut s a faluval tart Anette is, a bíró szép felesége, aki nem más, mint az a helyre menyecske, akire lesbe jár a marquis. A helyre asszonyka maga is eljön, hogy megváltoztassa a marquis val az ura drákól rendeletét, de bizony hiába járt, mert a marquis a maga jól felfogott érdekében a bírónak ad igazat s megerősíti a bíró rendeletét, pedig a falu küldöttsége is petíciónál a rendelet ellen, de csak azt éri el, hogy a marquis nemcsak Marlot falujában, de az egész Bretag-

neban s a saját főúri portaján is eltiltja egy nemeseknek, mint a jobbágyoknak a pletykázást.

Mindenkinek bele kell ebbe nyugodnia, még Fidélnék is, aki pedig ugyancsak nem kiméite a nyelvét. Ez a Fidéi szerelmes Emmába, de Emma csupa merő szeszélyeskedésből kikoszarozta.

A marquisné — aki különben keresztüllát a szítán — a kastélyban tartja a szép bíróné és a pletykaszünetet fölhasználja arra, hogy kijózanítsa a makrancos Emmát és kigyógyítsa vadászszenvedélyéből az urát. Színlag udvaroltat magának Fidéllal, (ugysem pletykázhat senki), s ezzel ugyancsak féltékeny tesz Emmát, aki titkon szereti Fidélt és csak a büszkesége nem engedi, hogy azt bevallja.

A néma Bretagne azonban éppen nem boldog. A marquis cselédei fölmondják a szolgálatot, jön a korcsmáros s elpanaszolja, hogy mióta nem szabad pletykálni, egyáltalán nem árának az emberek a korcsmájába s már azt sem tudja, hogyan intézze a bor ügyét. De jön a molnar is. Ott is nagy a baj szörnyen. A nép nem örült. Ki örült, ha a malom alatt el nem trécselhet az időt. Bizony már egy hét

sem volt — és itt a kupolateremben tartja meg a trónbeszédét.

A kormány több minisztertanácson tárgyalta ugyan már a kérdést, de a király elé még nem vitték a megnyitás részleteire vonatkozó előterjesztést. Ezt *Wekerle* miniszterelnök a jövő heti audiencián fogja megtenni.

Barabás Béla tegnap kijelentette, hogy ő sem megy a budai várakba az országgyűlés megnyitására.

Fazekas Agostont fölmentették.

(A pestmegyei főjegyző büntetése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5

Pestvármegye visszahelyezett alispánhelyettesének: *Fazekas Agoston* főjegyzőnek ismeretes pörét ma délelőtt tárgyalta újból *Zsitvay* Leó kuriai bíró elnöklése mellett a budapesti büntető törvényszék felelősségi tanácsa és megsemmisítvén a járásbírószék vezetőjének: *Drill Béla* táblabírónak marasztaló ítéletét, büntetendő cselekmény hiányában felmentette *Fazekas Agostont*.

(Az előzmények.)

A Fejérváry-kormány *Tahy* Istvánt nevezte ki a múlt év novemberében Pestmegye főispánjának. Kinevezte a király, de esküt tenni nem tudott. Emiatt, hogy sor nem került az esküre, bíróság elé került Pestmegye főjegyzője, *Fazekas Agoston* s el is ítélték két évi fogságra és hivatalvesztésre.

Azen az alapon fogták pörbe *Fazekast*, hogy mint alispánhelyettes, megakadályozta *Tahy* az eskütételben. Semmi kétség, a főjegyző nem nagyon buzgókodott az eskü mellett, de ami a formákat illeti, azoknak eleget tett. Összehívta a közgyűlést, ki is írta a napirend egyik pontjánál a „főispán kinevezetése” dologát s nem ő rajta mult, hogy a főispán még sem tett esküt. *Tahy* ugyanis, arra való hivatkozással, hogy „egyelőre még izgatottak a kedélyek”, későbbi határnapot szeretett volna, de *Fazekast* erre kapacitálni képtelen volt. *Tahy* tíz nappal későbbre, november 15-ére maga hívott össze közgyűlést, amelyet azonban a főjegyző nem respektált, mert a főispán csak az esküje után gyakorolhat bármiféle jogot.

Mulva a négy kő közül egy sem járt, két het mulva meg már állott minden pille, mit tehetett a molnár, elküldte a legényeit s bizony a fiatal asszony, — aki olyan igen igen szerette a garat zakatolását hallgatni — hogy néma lett a malom, elment világgá.

Még nagyobb a baja a bírónak. Majd megöli a nyugtalanság. Senki sem beszél semmit, nem tudja, mi történik a kastélyban, de azt látja, hogy selyemben jár a felesége, aranygyűrűt is visel, bizony nem gyermekjáték ez, szemére is hányja a menyecskének, hogy a marquis kedvese — de azután csak kibékülnek.

A gróf is kérdezné fűtől-fától, nem látták a feleségét meg *Fidél* öcscsét — de hát nem szabad pletykálni.

Végre is Emmában nem marad meg a szó s kitálatja összes bánatát, keserű féltését a marquisnak, aki, hogy végre hallott egy kis pletykát, azonnal tudja, mit kell tennie.

Erre azonban nem kerül a sor, mert a szerelmesek — *Fidél* és *Emma* — hamarabb és biztosabban egymásra találunk s így a marquisnak csak annyi dolga van, hogy meghallgassa felesége okos mondását, hogy a pletykát nem lehet rendelettel beszűntetni, de magától be szűnnek, ha az ember nem ad rá okot.

A kötelesség teljesítésének megtagadása elmen bíróság elé állították *Fazekast* és el is ítélték. A védője *Polónyi Géza* volt. Utóbb a törvényszék a *Drill Béla* táblai bíró által hozott ítéletet felülvizsgálván, az eljárás kiegészítését rendelte el a védelem által kért irányokban. Azóta ez megtörtént s a törvényszék felelősségi tanácsa mára tűzte ki az annak idején nagy port fölvert ügy tárgyalását.

(A tárgyalás.)

A tárgyaláson *Zsitvay* Leó kuriai bíró elnökölt, előadó bíró *Tóth Ernő* táblai bíró volt, szavazó *Saly Dezső* törvényszéki bíró. A közvadász helyettesében *Magyar* István dr. királyi ügyész jelent meg, a személyesen is jelenlévő *Fazekas Agost* főjegyző a védelmével *Polónyi Dezső* dr. ügyvédet bizta meg.

Az elnök felhívására *Tóth* referense ismertette a pör folyását. A rendőrség főkapitányi hivatala múlt év december 9-én terjesztette be a nyomozat iratát, amelyek közt van *Tahy* István kinevezett főispánnak átirata november 4-éről, majd *Fazekasnak* a főispánhoz másnap intézett válasza. *Fazekast* a rendőrség november 24-én hallgatta ki s ekkor előadta, hogy ő az eskü kivételére kitűzte a közgyűlést november 6-ikára. Ezt *Tahy* helytelennek találta, azért — ugymond — mert a tárgysorozatban nincs benne kifejezetten az eskütétel s maga hívott össze más terminusra közgyűlést. *Fazekas* nem akarta elismerni a főispánnak ezt a jogát, mivel az ő joghatósága csak az eskü letételével kezdődik.

— E tekintetben — közli a referens — a vádlott egy törvényre s az igazságügyminiszternek egy nyilatkozatára hivatkozott. A miniszter éppen e napokban tette azt a kijelentést, hogy a főispán joghatósága az esküvel nyílik meg.

A királyi ügyészség, miután a rendőrségtől december 9-én megkapta az iratokat, azokat 27-én küldötte a büntető járásbírószékhez tárgyalás tartása végett. Annak a kötelességének az ügyészség, hogy megnevezze precíze a büntetendő cselekményt, nem tett eleget. Helyesen tette volna tehát a járásbírószék, ha az iratokat visszaküldi s nem tűzi ki, amint tette, január 4-ére a tárgyalást.

— Ekkor — folytatja az előadó — ismét egy szabálytalanság történt. Nevezetesen az ügyészség képviselője most sem tett indítványt

Mi sem természetesebb, mint hogy azóta a nap óta ismét szabad pletykálni Bretagneban.

Ezt a bájos, igénytelen, de végtelenül kedves romantikus vígjátékot pompás versekben írta meg *Dálnoki Nagy Lejos*. Elmés, kedves, sokszor mélységes is az, amit a színpadon mosolyogva, csevegve mondanak el.

Őszintén jólesik hallgatni azt a dísztingvált, csengő-bongó, tréfálkozó beszédet, a verser bugyborékolása, a rímek pajkos kergetőzése, szerelmes összehajlékezése mindig ébren tartja érdeklődésünket s őszintén gyönyörködött.

Határozott irodalmi értékű, őszinte és tartós sikert aratott darabbal gazdagodott a Nemzeti Színház műsora *Dálnoki Nagy* darabjával, amelyet tetszetősen kiállítva igen jól játszottak meg s a mely zajos és megérdemelt sikert aratott.

Egy álom.

Írta: Sienkiewic Henrik.

Egy jó ebéd után, fényesen kivilágított kényelmes szalonban, különféle csodálatos eseményekről, sejtelmekről, tüneményekről és hasonló megmagyarázhatatlan dolgokról beszélgettek. Egy orvos is volt a társaságban, aki egy szkeptikus kifejezésével mosolygott eze-

s így esett meg, hogy az akkori védő, *Polónyi Géza* védő megkérdezni volt kénytelen:

— Nyilatkozzék az ügyészség: mi a vád tulajdonképpen?

Ezek konstatálása után *Fazekasnak* az első tárgyaláson tett vallomása, illetőleg védekezése került felolvasásra. Ebben *Fazekas* így szólt a többek közt:

— Elismerem a király ő felsége kinevezési jogát, de a főispánnak, amíg esküt nem tett, semmiféle joga a vármegyén nincs.

Polónyi Géza akkori védő ekkor intézett kérdést arra nézve, hogy minő vádat emel az ügyészség s erre jelentette ki az ügyészi megbízott, hogy vádját a büntetőtörvénykönyv 480. §-ra alapítja hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. Bizonyítani az ügyész mitsem kívánt, de a védő több előterjesztést tett. Ezek között fontosnak tartotta különösen azt, hogy *Tahy* István főispán, aki november 15-én kívánt esküt tenni, már napokkal előbb lemondott. *Fazekas* 6-ára hívta össze a közgyűlést s ebbe *Tahy* csak azért nem ment bele, mert szerinte ekkor még „a kedélyek izgatottak” voltak.

A tárgyaló bíró, aki az első tárgyalást vezette, a védő előterjesztéseit nagyrészt mind elutasította s néhány okmány felolvasása után, miután végzésében — ugymond — „minden politikai vonatkozást az ügytől távol tartani” kíván, *Fazekast* elítélte.

A törvényszék, mielőtt a mai felülvizsgálatba fogott volna, elrendelte az eljárás kiegészítését s ezzel *Farkas Gyula* dr. büntető járásbíró bizta meg. Így megszerezték a védő bizonyító okiratait is, amelyeket ma mind felolvastak a tárgyaláson; *Tahy* leveleit, kinevezési okmányát stb., ugyszintén a később, november 27-én tartott közgyűlés jegyzőkönyvével.

(Az ítélet.)

Déli félegy óráig tartott a tényállás ismertetése, utána *Fazekas Agost* kihallgatása következett.

Fazekas Agoston kihallgatása során előadta, hogy nem csupán jogi meggyőződését, hanem Pestvármegye törvényhatósági bizottságának utasítását is követte, amikor megtagadta *Tahy* kérelmének teljesítését. Ezzel azonban nem követett el hivatalos hatalmával való visszaélést és ezért kérte a felmentését.

ken a beszédek és ítéteveseken, Ekkor egy bájos hölgy fordult hozzá azzal a kérdéssel, hogy vajon vele nem történt e még soha olyasm, ami megmagyarázhatatlannak tűnt fel előtte?

— Fiatal éveimben — válaszolt az orvos — volt egy álom, vagyis inkább egy egész sor álom, amely különösség tekintetében minden felülmúl, amit valaha hallottam. Ha kívánja, szívesen eibeszelem.

A társaság egyhangú kérésére az orvos ekképen folytatta:

— Előtt tizenkét évvel, egy nyáron Biarritzban tartózkodtam fürdőzés végett. Itt beleszerettem egy angol nőbe, aki egy pikkelyekkel borított sajtáságos fürdőjelmezt szokott viselni. Nagyon eredeti hölgy volt, telve különös ötletekkel és gondolatokkal. Egy ízben meghívott engem és több más tisztelőjét hajnali három órai csónakázásra. Kis csónakunkról a csillagokat vizsgáltuk és a lelkeknek egyik bolygóról a másikra való állítólagos vándorlásáról beszélgettünk. Hazaérkeztemkor nagyon fáradt voltam, úgy hogy egy levél olvasása közben, melyet íróasztalomon találtam, székemen ülve elaludtam. Alig hunytam be szememet, egy ösmeretlen nagy városban találtam magamat és egy idegen házból léptem ki, mely előtt egy halottas kocsi állott. Egy fedett kocsi volt, minden oldalról beüvegezve, egy hátsó ajtóval a koporsó befogására. A kocsi előtt egy körülbelül tizenöt éves fiú állott, fekete színű

Hosszabb tanácskozás után Zsitvay Leó elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely büntetendő cselekmény hiányában fölmenti Fazekas Agostont a vád és következményei alól.

Színház és korteskedés.

(Márkus Emma, Fedák Sári és Barabás. — A színész-kortesek. — Ujságírók a Házban.)

Budapest, május 5.

Még lobognak a zászlók, terka plakátok borítják a palotákat, de a választásnak, az izgalomnak, bizonytalanságnak vége. Mint egy pompás selyem báli ruha, áttáncolt mámoros éjszaka után: — olyan a főváros képe. Az emberek fáradtak. Ma későn ébred Budapest. Békés családapák, példás életű nyárspolgárok két hete immár, hogy hirhadt, megrögzött lumpokká váltak. És bevonultak a nők is az alkotmányos küzdelembe. Fedák Sári ugyan nem tudta behozni családját a parlamentbe, de vigasztalja őt az a tudat, hogy Márkus Emma sem győzött az Erzsébetvárosban. Márkus Emma bejárta a VII. kerületet. Személyesen kereste fel az iparosokat, kereskedőket, de bizony a legtöbb udvariasan, mély hódolattal kijelentette, hogy Márkus Emmát tartja a honháza legnagyobb művésznőjének, de a kerület képviselője: — Barabás Béla lesz.

Különbözik a színészek különösen kivették részüket a választásból. A Király-Színház zseniális igazgatója Barabás bizalmi férfitája volt, a színház apraja-nagyja pedig éjjel-nappal dolgozott a függetlenségi jelölt érdekében. Mint az eredmény mutatja, a Király-Színház itt is győzött. A Vígyszínház Kreutzer-párti volt. A Magyar-Színház Madary mellett korteskedett. Természetesen a színész-kortesek a választási urna előtt is kedves, ötletes, vidám fiúk maradtak. Ferenczy Karoly, a Magyar Színház komikusa így szavazott Barabás Bélára:

— *Ehén Barabás Béla — a kályhák dacára!*

Az elnök rendreutasította, mondván:

— A szavazatot nem szabad megindokolni!

Ferenczy se hagyta magát és kijelenti:

régzombos inaskabátban. A midőn engem meglátott, kinyitotta a halottas kocsi ajtaját, megajkolt, udvarias kézmozdulatot tett felém, engem beszállásra szólítva. Noha az ember gyakran álmodik furcsaságokat, mégis világosan emlékszem, hogy álomban nagyon megijedtem és oly hev sen hőkentem vissza, hogy fejemet a szék karjába ütöttem. Természetesen tüstént felébredtem.

A következő két nap alatt bájos társaság oldalon teljesen megelégedtem különös álomról. De a harmadik éjszakan csodálatos hasonlósággal megismétlődött. Es ezután szabályszerűen minden harmadik vagy negyedik éjjel újra jelentkezett. Végre nyugtalan lettem. A legkülönösebb az volt a dologban, hogy a ház, a kocsi, az öltöny és a fiu arca mindig ugyanaz maradt és hogy a fiu mindig hasonló udvariasággal kért fel a beszállásra. Mindezt egész biztossággal megtartottam emlékezetemben: a finom inasruhát, s régzombokat, szőke haját, szürke szemét, melyek távol állottak egymástól és élénken emlékeztettek halszemekre.

Őn természetesen fogja találni, hogy egy álomnak ilyen csökönyös ismétlése végre is bárkiben nyugtalanságot kelt. Néhány héttel ezután Párisba utaztam és ugyanabba a fogadóba szálltam, melybe az angol nő. Este érkezünk meg nagy társasággal. Sietve öltöztem át s aztán a liftbe mentem, hogy az étterembe felvonassam magamat. A folyosón találkoztam

— Kérem nekem itt a teremben ígértek egy Erlich-féle Meidinger-kályhát, ha nem szavazok Barabásra!

Általános nagy kacagás; Ferenczy szépen meghajlik és ellép.

Hegedűs Gyula és Győző Lajos, a Vígyszínház tagjai pedig tüzes beszédekben lelkesítették a népet Kreutzer mellett.

A választásoknak tehát vége. Az érdeklődés most az új képviselők felé terelődik. A sok ismeretlen szürke alak között ott van egy-nőnány kedves, tehetséges fiatal ember, kiknek megválasztását mindenki örömmel fogadja.

Bródy Ernő dr., akit Nagyszőlős városa küldött a parlamentbe, a főváros egyik legszeretelméltóbb ügyvédje. Principálisa: *Vissontai Soma* most kibukott, *Eötvös Károly* nem vállalt mandátumot, a nagy *Polónyi* igazságügyi miniszter lett, a kriminalistákat tehát egyedül Bródy Ernő fogja a Házban képviselni. Bródy Ernő kitűnő újságíró, a legjobb kollega — és Bródy Sándor unokaöccse.

Beniczky Odön néppárti programmal került a képviselőházba és ott is hamarosan mindenki megszereti. Azok közül az újságírók közül való, akiknek egy ellensége sincs. Beniczky talán a földkerekségen a legjobb fiu. Amellett gavallér, uri ember. Lelkes függetlenségi — néppárti mandátuma dacára. *Hódy Gyula*, aki Csokonács grófot a saját házából verte ki Zombolyán, szintén közkedvelt újságíró. Szerény, képzett, okos ember.

A réglek közül diadalmasan tért vissza *Farkasházy Zsigmond*, *Szász József*, *Hédervári Lehel*.

A színházak körül kevés a szenzáció. A Király-Színház lázasan készül a *Madár Matyi* bemutatására, a lürge Magyar Színház a *Mimi Hercegnő*-vel zárja be szezonját, a Népszínház egy állítólagos új Zsazsának, a kis *Szilágyi Böske*nek premierjére készül. *Szilágyi Böske* egy honvédtörzsorvos leánya. *Rákosi Szidi* iskolájának növendéke. *Beöthy László* is próbálkozott vele és ha ő elegette, — úgy nincs sok bizalmunk hozzá. Egyébiránt ebben a kérdésben is dönt a legfőbb bíró: — a nagyközönség...

F. I.

utitársaimmal, akik szintén a liftre vártak. Én megnyomtam a villamos gombot és pillanat múlva hallottuk a liftet lefelé jönni. A lift ajtaja felnyit és — én hirtelen visszahátráltam, mintha kísértet pillantottam volna meg: az ajtónyílásban egy körülbelül tizenöt éves fiu állt, szőke hajjal, szürke halszemekkel, fekete inaskabátban régzombokkal, éppen úgy, mint ahogy álomban láttam. Udvarias meghajlással kért fel a belépésre.

Megvallom, életemben először éreztem, hogy a hajam az égnek meredt a borzalomtól. Visszafordultam és örült rohanással futottam le a lépcsőn. Olalenn egy székbe rogytam és igyekeztem magamat megnyugtanni, mert éreztem, hogy külsőm nagyon halvány és faldult lehetett.

Ekkor, — nem tudom, hogy pillanatok, vagy percek teltek-e el közben, — iszonyú sikoltást és recsesenést hallottam. A lift leszállt. Amidőn ismét eszméltre tértem, az utasok véres testét láttam a földön, akiket gyorsan fehér lepadókba burkoltak és elhordtak. A fiu tüstént meghalt és később három utas is, mint utóbb hallottam.

Mindenki a maga módja szerint magyarázhatja az esetet. Engem joggal neveznek szkeptikusnak, mert ha ez egy más emberrel történt volna, akkor nem hittem volna el.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi iparosok I-ös betegsegélyző és temetkezési egyletének elnöksége vasárnap d. u. 8 órakor rendes havi ülést tart, melyre a választmányi tagokat ez uton is tisztelettel meghívja: *Rosmanith Albert* egyesületi elnök. Ugyanezen alkalomkor új tagok 2 korona beltratósi díj befizetése mellett felvétetnek.

(*) Az Erzsébetvárosi agghonvédeket segélyző asztaltársaság tagjait felhívom, hogy vasárnap délután 3 órakor az asztaltársaság helyiségében igen fontos ügy elintézésére minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. *Somogyi Sándor* elnök.

Vonatban leütött urinő.

(Rejtélyes bűntény a Szeged-Állomásonál.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 5

Vakmerő rablótámadás történt az éjjel a szegedi pályaudvaron. A Temesvárról érkező személyvonat egyik második osztályu kocsiában alvó idősebb ur asszonyt egy eddig ismeretlen ember megtámadta, hogy kirabolja és aztán elmeneküljön. A védtelen urnót véresre verte, de nem vihette el tőle semmit, mert a lánára figyelmes lett a perron közönsége, mire az éjjelt lovag elmenekült.

Tudósítónk a következő részleteket írja az esetről:

Néhány nappal ezelőtt Fehértemplomba utazott Grácból özvegy *Hagner Lajosné*, *Buchacher Terézia* 65 éves urinő, akinek a fia százados a 101. gyalogezrednél és jelenleg a Fehértemplomban állomásozik. Az özvegy urinő a fiát látogatta meg Fehértemplomban s pár napl itt tartózkodása után vonatra ült, hogy visszautazzék Grácba, ahol a másik fia lakik és aki főorvosa egyik kórháznak. A vonat éjjel után érkezett Szegedre. *Hagner Lajosné* egy második osztályu kocsiában aludt s a szakasz el volt sötétítve. Az alvó asszony hirtelen fölébredt, mert egy sötét alak fölnyitotta a füleke ajtaját és valamely tompa eszközzel homlokán vágta az özvegyet. Ez sikoltott, mire a támadó hirtelen egy másik ütést mért a homlokára, egy harmadikat az orrára. Azután a ridikül felé kapott, amely az özvegy karján lógott. A ridikülben több száz korona volt.

Ekkor az asszony klabálni kezdett, mire a támadó a vonat másik oldalán leugrott és elmenekült. Egy darabig még kiabált az özvegy urinő, azután lerokkadt az ülőhelyre. *Cserdás György* rendőrsparancsnok és *Széké* rendőr a kupéba mentek, hol az asszonyt eszméletlen állapotban találták. De nemsokára magához tért és elmondta, hogy a támadóját jóformán nem is látta és csak sejtli, hogy alighanem kalapáccsal ütötte meg. A rendőrség azt hiszi, hogy a merénylő egy vasúti munkás volt. Azt megállapították, hogy a vasúti töltés kerítésén vetezte át magát és a kerteken keresztül elmenekült.

Hagnerné tovább akart utazni, de a rendőrség fölészóítására félibeszakította utját és a Róka utcán *Konrad* fölé szállóban vett lakást, hol *Bogdan Károly* dr. orvos még az éjszaka folyamán megvizsgálta és ápolás alá vette. A fején levő seb három centiméter hosszú, de nem veszedelmes.

Érdekes, hogy a kocsi többi fülkéjében alvó utasok az özvegy kiabálására sem ébredtek föl s tölük a merénylő akármit tehetett volna a védtelen nővel. A rendőrség részéről *Temesváry Géza* dr. alkapitány kihallgatta az urnót és jegyzőkönyvet vett föl az esetről. A nyomozás munkáját megnehezítli az a körülmény, hogy a megtámadott asszony a merénylőre nézve semmi közelebbi felvilágosítást nem tud adni.

Az ur asszony pár nap múlva haza utazik Grácba. A vakmerő támadót mindenfelé nyomozzák.

Jó apák, jó fiuk!

A májusi napnak
Arad a malasztja. —
Okos fiu a papáját
Okosan választja.
Lám, itten ez ábra
Színesen jelenti:
Miniszteri apán alul
Hogy ne adja senki

Ha ilyet nem kaphat,
A jó istent kérje:
A papája legyen egyik
Nagy pártnak vezére.
Vagy a honi színpad
Tulipánja, fénye:
Gyűszű-áros szubret legyen
Nénje, vagy kuzénje.

Nem mese ez, gyermek,
Se tréfa, se móka:
Bekerült a parlamentbe
Weherle Sanyóka
S nem tudom, hogy barna.
Nem tudom, hogy szőke.
De biztos, hogy képviselő
Polónyi Dezsőke.

Fiatál hajlásban
Be gazdag e hónap!
Ujra bejött fiacskája
Madarász apónak.
Az ily jelölt ellen
Nem érthetnek mit sem,
Az elnöktől a fiu is
Bejött, hála isten!

Főisátság jut csak
Ugron Gabikának, —
Csak egy fiut gyötör a bú,
Zaklat, hej, a bánat.
Be szép a mandátum!
Kivánatos holmi,
S mégse tudta Pistikének
Sári kitáncolni!

Virulnak a rétek,
A mezők, a kertek,
Itt mennek a papájukkal
Reménydus Herbertek.
Kis pajtásaikhoz
Intnek a Herbertek:
„Itt az idő, most vagy soha,
Gyertek ti is, gyertek!”

A fővárosi kritika

Dálnoki-Nagy Lajos darabjáról

(A „Pletyka” sikere.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 5.

A Nemzeti Színházban, a mint megírtuk, péntek este volt a premijerje Dálnoki Nagy Lajos dr. alispán darabjának: *A pletyka*-nak. A bemutató nagy külső sikeréről már beszámoltunk. A két felvonásos, verses vígjáték sikere nem kevésbé elismerő módon nyilatkozik meg a fővárosi lapok kritikáiban, a melyek mind elismerik a darab drámai jellességeit és költői szépségeit.

Dálnoki vígjátéka tudvalevőleg együtt került bemutatásra Georges Clémenceau-nak, az új francia belügyminiszternek *A boldogság fátyola* című egyfelvonásos darabjával, melyet ez még öt év előtt írt. A kritikusok némelyike párhuzamot is von a két darab között. A legnevesebb kritikusok bírálatából itt közlünk néhány érdekesebb részletet:

Budapesti Hírlap:

A pletyka, Dálnoki Nagy Lajosnak (az aradi alispánnak) darabja, szintén mesejáték és ennyiben jól illett az első darabhoz. Igaz, hogy míg amaz sötét színű, ez rózsás felhőkbe borítja a színpadot, de az érzésnek ez az ellentéte nagy hasznára vált a darabnak. A közönség úgy érezte magát, mint a ki a sötét bányából ismét a napsütésre kerül, a hol minden tiszta fényben ragyog. Mibelyt csak lehetett, nyílt színen kezdett tapsolni. Ebben is van valami tételféle, de ez derűs és kedves, a pletykáról szól. Az első pillanatban Echegaray Galeottója jutott eszünkbe. De ez a pletyka tragédiája, a mi darabunk a pletyka vígjátéka. A falu bíróját eltiltja falujában a pletykát, részint mert a korcsmáros panaszkodik, a kité pletyka azzal gyanúsít, hogy borát nagyon is gyarapítja a kut vizével, a molnár is jajgat, hogy fiatal felesége jó hírét kikezdte a pletyka, de részint mert ő maga szeret tiltott utakon járni és félt a pletykától. Megjegyzendő, hogy mindez Bretagne-ban történik, mely szintén elég messze van és tán a forradalom előtt, a mi elég távol

van, úgy, hogy bátran megtörténhetik, mert mi nem történhetik meg ott és akkor? Tehát a pletyka el van tiltva. Az ötlet kedves, mert nazonnal a játék játékaiban országában érezzük magunkat, a hová realizmus igények be sem merik tenni lábukat. Ha bálterembe lépek, nem a tánc lépéseket fogom természetelleneseknek találni, hanem a rendezéseket. De szerzőnk darabjában nem kell semmi prózai realizmustól tartani. A férfiak szürke frakkban járnak, a nők empire-ruhában és beszélnek versekben beszélnek, kedves, csengő versekben, melyekben a rimet várjuk és üdvözöljük. Ritkán hallottunk ily sikerült verselést a színpadon; még a rímek is naivak, régi módú izűek, mesterkéletienek, könnyűek; repülnek és célt érnek szinte a legrövidebb uton.

Mindezekkel pedig azért kellett megszakítani a darab elemzését, mert elemezni való alig van a darabban. Szinte érthetetlen, hogy ily csekély anyagból lehessen darabot fölépíteni. Alig történik valami benne. A falunak van fölöszura, „a márkí”, a kinek jogába tartozik a pletyka-tilalmat vagy megerősíteni, vagy megsemmisíteni. A márkí megerősíti a tilalmat, mert szemre vette a bírót csinos, kedves feleségét és vállalkozásában ő is fél a pletykától. Most a márkí a bíróné után jár, a bíróné meg a faluban vadászat. Hogy mi e vállalkozások sikere, könnyű kitalálni, ha eláruljuk, hogy a bírót Dezső játszsa, a bírónét pedig D. Ligeti Juliska. A közönség ma rejongott Ligeti Juliskáért. Nincs semmi cselekvénye, de mihelyt száját azokra az említett kedves versekre nyitotta, vége hossza nem volt a tapsnak. Csakhamar egyebet sem tett a közönség, mint leste, hol tapsolhat Ligeti Juliskának és aki így les, mindig talál valamit. Mindössze azt kellett játszania, hogy a márkí egy gyöngye csabítási kísérletét könnyű szerrel visszaverte és ez elég volt. Az eredmény az, hogy a két nagy pletykaellenség, a márkí és a bíróné, mindegyik féltékeny lesz a maga nevére: és midőn a molnár és a korcsmáros is kéri a pletykajog visszaállítását, mert üzletük elpusztul ebbe a tilalomba, a márkí a darab végén ünnepiesen visszavonja a tilalmat. Pletyka volt, van és lesz és nem is baj, ha van, mert ez kissé megfélemlíti a vétkezőn akarókat. Echegaray is ilyféle sővénynek tartja a pletykát, csak hogy ő vérral bizonyítja. Azután a spanyol és a francia ironak a tétel volt a földolog, a cselekvény pusztá keret; a magyar szerzőnek a tanulság volt a keret és kedves alakjainak mozgatója a tulajdonképpí földolog. Gondolkodásunk teljesen pihenhetett.

A darab meséjének ebből az elmondásából az olvasónak nem valami nagy véleménye támadhat a darabról. De a darab ereje nem a mesében van, melynek szövésében a szerző még egészen kezdő. Ezt pótolja ötleteinek kedvességével, kedvének játszságával, derűltségével, verselésével.

A darab nagyon tetszett a közönségnek, a miben nagy része volt Ligeti Juliska és Dezső játékának; nekik sem kellett bonyolított lelki fejlődést ábrázolniuk, természetes kedvességük elég volt és ennek jó keretet adott a szerep. Császár jó márkí volt, Lenkei H. jó márkíné. Török Irmának is volt szerepe, valamint Odrynak, a kik a darab végén egymásra találnak, de inkább mert úgy illeik, mint a cselekvény logikája folytán. Molnár jellemző falusi korcsmáros volt, Horváth a molnárt játszotta. Szőke és Keczeri stilszerű szobaleányt mutattak be. A szerzőt mindkét felvonás után sokszor kitapsolták, a művészeket meg nyílt színen jutalmazták tapsal.

Alexander Bernát.

Az Ujság:

Es igaz a lehet a magyar darab — Dálnoki Nagy Lajos *A pletyka* című új vígjátéka — hőségének is, a bretagnei marquis-nak, ki bérlő azon panaszára, hogy a rágalmazás büne nagyon elharapódzott a vidéken, szigorú parancsot ad falval összes lakóinak, hogy a pletykának meg kell szűnnie. A parancsossal eleget tesz a bírónak, a korcsmárosnak, a molnárnak, kik a falu pletykái alatt sokat szenvedtek.

Néhány napig föntartották teljes érvényben a földesur parancsát, szigorúan ügyelvén rá, hogy senki semmi pletykára száját ki ne nyissa. A tilalom eme napjai után jönnek egymást követve a bíróné, a molnár és a korcsmáros rimázkodni, hogy a földesuruk oldja föl a tilalmat, mert pletyka nélkül senki se jár a korcsmába, senki sem a malomba, stb. stb.: megáll az egész közigazdaság. A földesur tehát helyreállítja a régi rendet és az emberek boldogan élnek tovább, szapulván egymást, mint azelőtt. Derült és jól szerkesztett cselekvés, igaz költői nyelvezet, gördülékeny, csengő versek teszik e kis művet kedvessé.

Keszler József.

Pesti Napló:

A darab olyan, hogy nem kellett volna érette Bretagneba elmenni, hanem bizvást magyar föld is lehetne a színhelye. Ezt ószinte dicséret gyanánt hangoztatjuk... *Dálnoki Nagy* Lajos a rokokókorba vitte cselekményét és édesen csengő, finom cizellált versekbe öltöztette Sajátképpen egy plaidoyer a pletyka jogosultsága mellett. A morálja különben ez: ha az emberek nem pletykáznak, a morál még gyengébb lábán állana, mivelhogy az emberek nem félnének attól, hogy kitudódik a turpisságuk.

A cselekmény, amely kif-ji ezt a merész tézist, nagyon egyszerű és átlátszó. Egy mári és egy falusi bíró, akik szeretnek a tilosban vadászni, de zseni rozza őket, hogy emiatt a pletyka szárnyára kerülnek, szigorú rendeletet bocsátanak ki az embermegszólás ellen. Az asszonyok azonban, akik rajognak ezért a csemegéért, tulajrnek az eszükön. Ugy tesz nek, min ha erősen udvaroltatnának maguknak, s a két férj sokat adna egy kis pletykáért, amely felvilágosítaná őket, hogy meddig vitte a két asszony a szerelmi cselszövényt? Amikor megtudják, hogy ott nélkül remegtek, túlaradó örömben visszavonják a pletykatilaimat.

Ennyi az egész, de jóízűen, emésed és kitűnő versekben van elmondva. A tónus, a hangulat hasonlít a *Dóczy Cséky*éhoz, de eredeti a zamatja és friss a romantikája. A darab szerzőjét, aki Arad megyének érdemes alispánja, a közönség vagy tiszszel kitapsolta.

Tábori Róbert.

Egyetértés:

Ugyancsak nem mindennapi gondolatot fejez ki *Dálnoki Nagy* Lajos kétfelvonásos vígjátéka: *A pletyka*. *Dálnoki Nagy* Lajos ritkaság a maga nemében. A közigazgatás gépezetében a költészetet képviseli. Író ember, aki nappal — mint aradi alispán — a közigazgatás ügyes-bajos dolgaival foglalkozik, este, amikor elcsendesül minden, a műsák látogatását fogadja. S van is mondanivalója s vannak is költői kifejezései is. Különösen tud költött és rimes versekben beszélni, röviden, vonzóan, egyszerűen és mindig bizonyos válogatott finomsággal.

Igaz, hogy a gondolat, melyet darabja kifejez, kissé naiv s darabjának cselekményében kicsi a valószínűség. Igen vékony kis meseje van a darabnak, mely azonban kedvességéből nem vesz el semmit. Sőt minél jobban halad előre az akció, annál érdekesebb, vonzóbb és poétikusabb idillé fejlődik. A rimes versek egyre szebben csengenek-csilingeinek s közben egy-egy vidám ötlet is röpül ki belőlük rakéta gyanánt, mely jóízűen megkacagtatja a közönséget. Azonkívül színszerű is a darab. A szerző egyetlen jelenetet sem nyújt el és nem tapossa szélesre a gondolatot, mely azt fejezi ki, hogy az emberi természetet rendletekkel nem lehet megváltoztatni. A rokokó kosztümök, a csinos szín ennek a darabnak is az előnyére váitak. A közönség zajosan és lelkesen hívta felvonások után a szerzőt, aki meg is jelent.

A szereplők közül *Ligeti* Juliskának volt a legnagyobb sikere. A bíró feleségét ábrázolta s oly költészetrel ruházta föl a szerepet, amelyről a szerző talán nem is álmodott. Csicseregett, mint az erdei madár s fényt és tartalmat adott a játéknak.

Tímár Szaniszló.

A Nap:

Dálnoki Nagy Lajos kétfelvonásos vígjátéka derültebb világba vezet: az anclen regime egy főúri birtokára, ahol kalandra szomjas férfiak (egy falusi bíró és egy csapodár marquis) kiadják a rendeletet, hogy a pletyka tilos. De mivel a pletyka nem egyéb, mint a szabad szó, az ószinte kritika, az emberi tettek népszerű ellenőrzője: ez a tilalom sokáig nem tartható fenn. A bíró és a marquis egy pár csinos jelenet után vissza is vonják és abban állapotnak meg, hogy a jövőre hívek maradnak a bájos asszonykáikhoz és nem adnak okot a pletykára. *Dálnoki Nagy* Lajos ezt a darabját is versekben írta

meg és a rimes sorok könnyedén, elmésen, sok gráciával folynak.

Abrányi Emil.

Pesti Hírlap:

A pletyka című két felvonásos eredeti vígjáték szerzője *Dálnoki Nagy* Lajos, Aradvármegye alispánja. Csodálatra méltó férfiú, akiből a politikával kevert magyar közigazgatás nem tudta kiölni a poétai hajlamokat. Versekben írta darabját s ha néhol terjedős is, másutt gyorsan gördül. Tiszta a levegője, de egy kicsit naiv az egész színpadi alkotás. Inkább olvasmányoknak való, mint sem színpadra. Kétségkívül irodalmi receptek után dolgozik az írók nagy tömege az egész világon, a realisták ép úgy, mint a romantikusok, csak az élet kiváló vegyészrel tudnak igazán eredeti kompozíciót összegyúrni az alapmotívumokból. De ez az irodalmi kompozitum egy kissé régi recept után készült. Az alapgondolata harcot indít a pletyka ellen, de végül győz a pletyka, melyet nem lehet kiirtani, sőt a darab szerint kár is volna érte, mert a pletyka révén sok igazság is napfényre kerül. Bretagneban játszik a cselekmény a múlt században. Egészben véve sovánny akció s csak egy-egy részlete elégít ki. A szerzőt a közönség rokonszenvesen tapsolta.

Porcsolt Kálmán.

A Polgár:

Dálnoki Nagy Lajos, aki jeles penájú alispánja Arad megyének olyan területre kalandozott el, ahol nem verhetett gyökeret a ó népies magyarságra hajló temperamentuma. *A pletyka* — ez *Dálnoki Nagy* darabjának a címe — abból indul ki, hogy a szólas-szapulás mindenkinek sok kellemetlenséget okoz, és azzal végződik, hogy mégsem lehetünk el pletyka nélküli. Az ötlet kétségtelenül vígjátéki, megverselésre pedig épen alkalmas. Egyszerű nagyon is átlátszó a mese. Mesének mondjuk, mert cselekvényről a *Dálnoki Nagy* vígjátékában nem lehet beszélni. Színszerűség dolgában sok kívánnivalót hagy fenn a darab; technikai eszközei olykor riktóan kezdetlegesek. Az alakok úgy jönnek mennek, mintha kastélyban és falun más dolga se volna az embereknek, mint arra várni, hogy az egyik távozzék és a másik foglalja el a teret. A verselés elég ügyes, ritkán fordultatos, s bizony elmaradt a fejle több poézis színpompájától. Gondolatok helyett inkább apró ötletek kerketöznek a rimes sorokban de így is kedvesen csendülnek. Igénytelen alkotás, amelyen a tuzásba vitt verses romantika tonpuit sugarai mégis bizonyos kellemes ellágyulást kelteve suhannak végig.

Dálnoki Nagy Lajos derűs levegőjű darabját jól fogadta a közönség, amelynek soraiban az Arad vidékéről valók kedves otthonosságot kölcsönöztek a nézőtérnek. A Nemzeti Színház tagjai jól tudják játszani az efféle zsánerű színdarabokat. A szerzőt az első felvonás után hétszer kivágták látni a közönség.

Molnár Jenő.

Budapest:

Szerencsés estéje volt ma megint a Nemzeti Színháznak. Annyi taps, kihívás, lelkesedés volt a nézőtérben, hogy egész kis színházi eseménynyé vált a hazai komédia bemutatása. *Dálnoki Nagy* Lajos vígjátéka a rokokó időbe vezet. Pompás versek csengenek két felvonáson át; kitűnő rimek csiklandozzák halló érzékeinket és szípkázó ötletek, élcek, szellemes fordulatok röpködnek a szereplők ajkairól. Igazán ritka egy alispán ez a szerző. Mert tudni kell, hogy *Dálnoki Nagy* Lajos *A pletyka* postája: senki más, mint Arad megye alispánja. Néhány év előtt *A harag* című kis vígjátékával jól megérdemelt sikert aratott az író s örvendetes dolog, hogy ma este egy új művével, a korábnál nagyobb tetszést keltett.

Filigrán, kedves, majdnem tulfinom a témája. Graciózus, nem nagy igényű, de mindvégig ügyes mese és jól beállított alakok adnak értéket ez apróságnak s a nyelve, mint már említettem, mindvégig költői. A közreműködők igaz jó kedvvel mindent érvényre emeltek s a vígjátéknak teljes sikert s biztosították. A szerzőt igen sokszor zajosan kihívták.

Prém József.

Budapesti Napló.

Dálnoki Nagy Lajos — úgy tudjuk — aradvármegyei alispán. Tiszteljük a gusztusát, hogy az ó passziója: az irodalom. Nem szoktattak nagyon ehhez minke a *Dálnoki Nagy* Lajosok. De engedelmet kérünk, egy ilyen elékelő amatőr, egy ilyen egészséges, talentumos, magyar uri ember hogyan ambicionálhatja, hogy *Dóczy* Lajosnak legyen — az epigonja Verses darab: *A csók* írójának recipéje szerint. Paraszttal összeszeretkező nagy urak. Rokokó bolond ág. francia köntösben, mikor tudásunk szerint Aradvármegye is tele van szociálistákkal. Szóval mikor nem is olyan bájos rokokó — az élt. De sok rimes elmesség van a darabban. Nem nagy verselő művész *Dálnoki Nagy* Lajos. De alakjai brutálisabbak és éőbbek a *Dóczy* hasonló alakjainál. Mesét és egyebet nem érdemes elmondani. Ezuttal jó volt *D. Ligeti* Juliska, *Ódry* Molnár, *Horváth*, *S óke*, *Dezso*, mind korrigáltak a vékony pénzű darabon. A többiekéről ne beszéljünk. A közönség kegyes volt. Sokan jöttek föl a szerző földjei közül. A taps sokkal is több volt.

D. b.

Népszava:

... A másik ujdonság sokkal igénytelenebb. Apró kicsi történet, amelyet — óh csodák csodája — versekben írt meg a szerzője. Egy kicsit hosszadalmas volna a két felvonás cselekményét elmondani, mert sok mindenféle apró intrika történik benne. Végre általános meglepedésre minden félreértés kiderül, a súlyos törvényt pedig eltörlik.

A darab a szerző szerint a rokokó-világban játszik, de a versek nyelvezete olyan, mintha egy vidéki magyar városkában játszódna le a cselekmény. A szerző által elért stílus legfeljebb a szereplők ruhájában érvényesül, de rokokó hangulatot hiába keresünk.

(g. h.)

Alkotmány:

Ez az a darab, amire az ember az mondja, hogy: kedves és igénytelen. De amelyik megmérhetetlen magasságban lebeg a *Bayard* lovagok és a *Vénusz*-ok felett, úgy becsüloteség, mint név dolgában, dacára annak, hogy nem egyéb, mint egy tisztességesen magirt, semmitmondó vieu-jeu, amely azonban nem bánt és nem kergeti a vért az ember arcába. Egy olyan romantikus szappanbuborék, amelyen az ember a néhány évtizeddel előbb való idők színpadi termésének az átlagát elképzeli, de amelyen az azért még sem volt. Témában, eszközökben, figurákban, helyben, időben, drámaiságban és minden más elképzelhetőségben; a szó teljes értelmében vett ártalmatlan, de nem mindenkinek emélyítő cukros ital. Egy csomó csengő-bongó, sok helyütt kongó, rim, egy sereg kosztüm, régi kastélyok, zöldlombu fák, panaszkodó parasztok és csapodár, de jó utra tőrő férfiek, a második felvonás végén dicszekerülő pár, meg ilyenek: ez a mal darab rekvizitum-tára, amin túl azután nem is találunk benne egyebet.

Megríva az első felvonás határozottan jobban van a másodiknál, amely hosszadalmas, széteső és nem visz elég logikával a véghez, — ami különben majdnem tökéletesen mind egy! Az előadás nem állott valami tulságos szédületes magaslapon. A többnyire hálás szerepeket több-kevesebb élénkséggel megoldták el. Ellenben a finom és hangulatos környezetben nagyon jól hatott, mint empire-figura, *Lenkey Hedvig*.

(rr.)

Magyar Szó:

A másik ujdonság két felvonásos vígjáték: *A pletyka*. Szerzője magyar ember, *Dálnoki Nagy* Lajos. Nem éppen ismeretlen név, s egy rövidebb színdarabja ment is már a Nemzeti Színházban. Hogy nevét többen nem ismerik, annak egyetlen oka a mi irodalmi állapotaink rendezetlenségében keresendő. *Dálnoki Nagy* Lajos nem tagja az írói céhnek, mely az irodalmi centrumban, fővárosunkban telepedett meg. Őt foglalkozása vidékre köti. Léven Arad vármegye alispánja. Hanem azért munkája legőnékebb cífolata annak a téves hitnek, hogy a vidéken élő írók nem tudnának értékes dolgot alkotni, s ehhez feltétlenül szükséges lenne a főváros irodalmi légköre.

Dálnoki Nagy Lajos darabjában nem szabad mélységet, magasabb eszmét kerennünk. Egy finom poétalélek munkája ez kedvesen megcsinálva s ami fő, nagyon ügyesen megverselve. Artatlan kis történet ez, mely éppen tisztaságával s poétikus voltaival bíncsel le. A darabba egy kis artatlan szerelmi történet is van keveve, ami éppen nincs a cselekmény ártalmára. Egy két mulatságos figura is mozog a színpadon.

(sz. s.)

Aradiak Háromszéken.

(A Turista-egyesület kirándulása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 5.

A helyi lapokban már közöltem a háromszéki kirándulás és az azzal kapcsolatos hazafias ünnepélyek programját. Felhívtam akkor úgy a Turista-Egyesület tagjait, mint az aradi közönséget a kirándulásban való részvételre. Az eltelt egy hét alatt az eredmény meglepően szép, amennyiben már harmincnál többen jelentkeztek.

Az Aradi Turista-Egyesület tagjai közül: Blaska Ernő és családja, Cziráky Alajos és családja, Gyömbér István és családja, Hajdu József, Kalmár Árpád és családja, Nagy Imre, Péterffy Antal és családja Ritt Gyula és családja, Schmidt János dr., Spiroch Lajos, Wirth János és családja, Záray Odön.

A közönség köréből: Bodó Lázár (M. Radna), Divald Béla (Lippa), Elekos Gyula (T.-Ujfalú), Kornya Gyula (M. Radna), Kovacsics Dezső, Lukácsy Lajos és családja, Lukácsy Lipót.

Tudomására hozhatom a közönségnek azt, hogy érintkezésbe léptem Háromszék vármegye összes kerületeinek országgyűlési képviselőivel, a székely asztaltársaságokkal, függetlenségi körökkel, a kovásznai és elpataki főrdőigazgatósággal stb. a kirándulás és ünnepélyek sikerének, valamint a kiránduló közönség kényelmének biztosítása végett.

Kérem úgy a Turista-Egyesület tagjait, mint a közönség köréből a résztvenni kívánókat arra, hogy mielőbb jelentkezzenek nálam d. u. 6-7 óra között az egyesületnek a Kovács és Novotny-féle étterem egyik szobájában lévő helyiségében; annál is inkább, mert tömeges jelentkezés esetén abban a helyzetben lehetek, hogy a M. Á. V. igazgatóságához fordulhatok kedvezményes vasúti jegy kieszközlése végett.

A kirándulás és ünnepélyek részletes programját az érdeklődőkkel szívesen közlöm.

Dr. Bodó Albert,
a kirándulás vezetője.

MULATSÁGOK.

(=) A Szárnyaskerek estélye. Mint már említettük, az Acsev. főműhely személyzetének kebeléből alakult „Szárnyaskerek dalkör” május hó 19 én, szombaton a városligeti vendéglő termében, a saját betegsegélyző alap javára, hangverseny, nyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő-díj: személy-jegy 1 kor. 20 fill., család-jegy 2 kor. 60 fill., karzatjegy 80 fillér.

(=) A „Haladás” asztaltársaság május hó 6-án vasárnap, a városligeti vendéglő termében, részint saját alapja, részint az Aradon felállítandó „Kossuth” szobor alapjára jótékony-célú műkedvelői előadással egybekötött tavaszi mulatságot rendez. Ez alkalommal színre kerül: *Nesse semmi fogd meg jól*, énekes bohózat 8 felvonásban, Irta Pintér Imre. Rendező: Szelless Pál. Sugó: Tozony Mátvás. Ezt megelőzi: *Tabló Szabadság vezető a népet*. Rendező: Szelless Pál. A műkedvelői előadás kezdete 8 órakor. Belépő-díj: személyenként 80 fill., karzat 40 fillér.

A Törzsasztalok mellől

A törzsvendégek nesztora.

No, kávéház ellen prédikálok, füst ellen harcolok: tessenek ide hallgatni. Ha tovább is sziverehető hangon akarják esetelni, hogy milyen ártalmas a kávéházak sűrű levegője, bicskával végható füstje, lustaságra szoktató kényelme: hát akkor mutassák be illusztrációnak az öregebbik Gaál Ferencet. A mióta emlékezni tudunk, minden délután, ozsonna-időben ott van a Hungária sarok-asztalánál, ott ontja és szivja a füstöt a nálánál fiatalabbakkal, nyeli le a kegyetlen szövecceket és nézi az ádáz politikai vitákat, — s mindanak dacára, hetvenegynéhány esztendősen olyan jó piros színben van, hogy azt akármelyik nappurás, természetgyógyász apostol megirigyelheti. S ha az égi rendelés mindazok szavára hallgat, a kik vele délutánonként a kerek asztalnál találkozni szoktak, akkor az öreg Gaál beláthatatlan időnkig lesz a Hungária *leltári* törzsvendége, (A leltári törzsvendég az, a melyet a váltakozó tulajdonosok a berendezéssel együtt adnak el. A melyik kávésnak több állandó vendége van, az természetesen drágábban adhat tul a kávéházon, ilyes formán minden törzsvendégnek meghatározott leltári értéke van. A szegény törzsvendég néha nem is tudja, a mikor őt *eladják*.)

A Hungária sarok-asztala különben a legnépesebbek közé tartozik. Odajár egy sereg doktor: *Posgay* Lajos dr., *Tisch* Mór dr., meg a kis *Löwinger* Miksa dr., a kórházi főorvos, a kinek praksisában fordulnak elő a legvidámabb esetek. Meg is írának néhányat közülük, de sajna, az esetek többnyire olyan természetűek, hogy a nyomdafesték nyilvánosságát alig bírják el. A közlekedés néhány embere is jár ide: *Fetter* Géza, a Málnak és *Révész* Adolf, az Acsevnek főfelügyelője, Tenner Adolf, a lovasut „vezénylő” direktora. (Bizony, különkülön vezényelhetné a frissen festett öreg társaszekereket!) S ide telepedszik *Tulipán* Sándor, aki ide szegődött, amikor a Hungáriában kávési rangról szürke törzsvendéggé degradálódott.

Melleg jelenetekben se szegény ez az asztal. *Tulipán* Sándor névnapjain egy csomó friss tulipánból való csokor került az asztalra. (Pedig akkor nem volt ez olyan híres virág, mint ma!) Sőt esti kiruccanásokat is szoktak rendezni. Miután pedig az asztal legnagyobb része a házi békét szigorúan féltő férj, ilyenkor csel fogáshoz nyulnak. *Tedeschi* Viktor, szintén ez asztal oszlopa, köröző ívet bocsát ki a tagok között ilyesféle szöveggel:

A szövegeket

folyó évi október 4-én este,

a helyiségben

ülést tart, amelyre meghívjuk.

Az elnökség.

A hordar ezzel az ívvel az asztaltársakat ép a családi körben keresi föl. A tagok mindjárt tudják, hogy miféle *szövetkezetről* van szó, — az asszonynyal szemben pedig fedezve van-

nak. Hiába ülés van, el kell menni. A hivatal: hivatal.

Természetes, e soroknak nem lehet célja, hogy a törzsasztalok egész monografiáját adja le. Sokat lehetne még a sarokasztalról írni, — de legyen a legtöbb része mégis az ismertetésnek Gaál Ferencé, akit bizonyára nem ok nélkül neveztünk az aradi kávéházba járók tisztelt, népszerű nesztorának.

Somló Sándor marad.

(Somló cáfolata. — 130.000 korona előleg.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 5.

Fővárosi forrásból mi is közöltük azt a hírt, hogy *Somló* Sándor, a Nemzeti Színház igazgatója legközelebb megvalik állásától. Meggyőződünk róla, — írja az *U-g* mai számában — hogy a hír nem felel meg a valóságnak. *Somló* Sándornak a választások miatt meg módjában sem volt a belügyminiszternek bemutatkozni s a belügyminiszternek még ideje sem volt a Nemzeti Színház ügyeivel foglalkozni.

Egy másik lap korstatalja, hogy *Somló* Sándor *Gulner* Gyula belügyi államtitkársága alatt került a Nemzeti Színház élére s rokona *Gulner*nek. A legújabb politikai éra alig teszi hihetővé, hogy művészei, kulturális okok miatt eltekintsenek az előnyös rokon összeköttetésektől.

Azokkal a hírekkel szemben, amelyek *Somló* Sándornak a Nemzeti Színházról való távozásáról szövegezték, maga *Somló* a következőképen nyilatkozik:

— A távozásomról szóló hírek semmi alapja sincs. A színházhoz még négy esztendő szerződés köt és *eszemágában* *sincs állásomat elhagyni*. Nem hiszem, hogy ezzel a kérdéssel a belügyminisztériumban foglalkoznának. Annál kevésbbé hiszem ezt, mert a belügyminisztertől eddig nemcsak hogy az igazgató változást illetőleg nem kaptam értesítést, de eddig még semmiféle hivatalos akta sem érkezett az új belügyminisztertől és még arra sem volt alkalmam, hogy az új belügyminiszter előtt bemutatkozzam. A hír tehát rosszhiszemű és nincs más célja, mint hogy munkámban megzavarjon.

Sietünk megerősíteni — teszi hozzá a *P-r* — *Somló* Sándornak ezt a nyilatkozatát. Valóban szó sincs róla, hogy ő távozzék a Nemzettől, sőt ellenkezőleg: soha olyan meleg a helye nem volt, mint épen mostan. Ezt bizonyítják legalább a tények.

Tény, hogy *Somló* Sándort további teljes *tíz esztendőre* szerződötték a Nemzeti Színházhoz és *Somló* Sándor erre a szerződésre már *ölvenezet* korona előleget vett fel. Szép összeg, tekintélyes összeg, s igazán nem tudtuk, hogy a Nemzeti Színháznak ennyire virágosan megy a dolga és elbir ilyen csinos összegeket.

A Nemzeti Színház kitűnő anyagi viszonyait bizonyítja továbbá az is, hogy ugyanakkor, mikor *Somló* ezt az előleget kapta, *Márkus* *Emília* asszonynak is kintalványoztak 80.000 koronát, sőt különböző Nemzeti Színházi tagoknak összesen 130.000 korona előleget jutattak.

Már most csak arra volnánk kíváncsiak, melyek voltak a Nemzeti Színháznak azok a kasszadarabjai, melyek ezt a fényes költséget megengedik?

Apponyi a függetlenségi pártól.

(A Jászberényi mandátum átadásán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5.

Jászberény százhusztagu deputációja ma délelőtt adta át a függetlenségi párt nagytermében Apponyi Albert gróf és közoktatásügyi miniszternek a piros-fehértollas küldöttség a reggeli órákban nagy feltűnést keltett a főváros utcáin. Koncz Menyhért prépost, a párt elnöke vezette őket Apponyi elé, aki Tóth János, Szederkényi Nándor, Steiner Ferenc, Ságó Manó, Hentaller Lajos, Szentiványi Árpád, Hódy Gyula, Ságó Gyula, Laehne Hugó, Keller Iván országgyűlési képviselők társaságában jelent meg.

Apponyi nagy beszéddel válaszolt a küldöttség szónokának, igen érdekesen nyilatkozván főleg a függetlenségi párt abszolút többségéről és jövőbeli feladatairól:

(A mandátum átadása.)

A minisztert Koncz István polgármester üdvözölte.

— A választás által — mondta — bejártuk, hogy miniszter ur politikáját teljes bizalmunkkal honoráljuk. Tekintse ezt bámulatos ereje újabb forrásul. Kéri szeretetét Jászberény számára. Adja a mandátumot.

Apponyi Albert gróf nagy ovációk közt kezdett beszélni.

(A függetlenségi párt és a kormány.)

— Az a megbízólevél — mondta — melyet immár egy negyedévszázad óta szakadatlanul átvessz, mindig tiszta volt. Ezt büszkén hirdette addig az ország előtt s Jászberényre került ez a dicsőség. Ma még büszkébben hirdem, hogy az egész nemzet megbízó levele oly tiszta, melyet parlamentjének adott, mint a milyen Jászberényé volt. Soha ilyen szeplőtlenül és szabadon a nemzeti akarat meg nem nyilatkozott. A kormányzat ebbe a választásba bele nem folyt. A közélet tisztaságának védelmét a kormány azonban érdemül nem akarja magának vindikálni, de az a törekvése, hogy precedenst teremtsen a becsületes kormányzásra, amelytől el nem lehet térni. A fikciók és hazugságok ideje lejárt. A nemzet tisztán lát s Horvátországban is érvényesül a felszabadulás szelleme, amely csak a testvérorsszággal való viszony erősödését eredményezheti.

Itt pedig, a szoros értelemben vett Magyarország mit eredményezett a nemzeti akaratnak ez a szabad és őszinte megnyilvánulása? Eredményezte a függetlenségi és 48-as pártok abszolút többségre jutását. Eredményezett egyebet is, de én ezt említem meg első helyen, először mert ez a tény érdekel minket, mint függetlenségi pártot legközelebről, másodsor pedig azért, mert ez a tény az, mely nemcsak az országnak közvéleményét, hanem az ország határain túl élő tényezőket is első sorban foglalkoztat s ezért ennek a ténynek kommentálására van talán erről a helyről leginkább szükség. Ehhez a tényhez más oldalról, nem itt ebben a hazában, nem a velünk szövetséges pártok részéről, hanem a *háza határain kívül*, még olyanok részéről is, a kik nem rendszeres rosszindulattal kísérik a hazai fejleményeket, bizonyos aggodalmak fűződnek; az az aggodalom nevezetesen, hogy ezzel szemben *hogyan fognak megállani azok a megállapodások, a melyeknek alapján mi kormányt vállaltunk?* Hát t. barátaim, erre a válasz igen egyszerű. Az, hogy a függetlenségi párt abszo-

lut többséget nyert a mostani választásokon, annak a kormányzatnak jellegén, a mely kormányzatban a függetlenségi pártnak is három tagja részt vesz, *azoknak a megállapodásoknak megtartásán, amelyek alapján a kormányt vállaltuk, egy hajszálnyit nem változtat és nem változtathat.*

Mi azokat az átmeneti természetű megállapodásokat vállaltuk. Mi azoknak az átmeneti természetű megállapodásoknak alapján *ideiglenes jelleggel* átvettük az országnak kormányzatát. Mi, a kormánynak tagjai, azok pontos megtartásához és ki nem játszásához lértünk becsületünkkel kötve vagyunk. És azt hisszük, hogy ezt az *erkölcsei kötelezettséget elvállalta a függetlenségi párt is*, mert a függetlenségi párt tudta ezeket a megállapodásokat, mert a függetlenségi párti jelöltek közül az én tudommal egyetlenegy sem lépett fel másképpen, mint úgy, hogy kormányzatra való vállalkozásunkat helyeselte, azt magáévá tette, támogatását megígérte. Ennélfogva a kormány szilárdul és taníthatatlanul megmarad *azoknak a megállapodásoknak területén, amelyeket a miniszterelnök mindjárt hivatalbalépésünk után a szövetséges pártoknak egy együttes ülésén kifejtett*, amelyet a választások megejtése előtt a nemzet tudott, tudott minden egyes választópolgár, tudott minden egyes jelölt, melyekhez tudva, azokat világosan látva, hozzájárult, hozzá is járulhatott, éppúgy, amint hozzájárulhattunk mi minden elvtagadás és elvfeledés nélkül, éppen a mi kormányzatunknak *kifejezetten átmeneti jelleggel* fogva. Mert a függetlenségi párt abszolút többségre jutásának ténye mellett a másik a nagy tény, amely ezzel nemcsak ellentétben nincs, hanem ellenkezőleg, ezt kiegészíti és magyarázza, az, hogy a nemzet majdnem egyhangú votumával helyeselte a kormányra vállalkozásunkat, helyeselte, hogy a súlyos válságot ezen a módon nyugvóponttra juttattuk. A régi rendszer ugyszólván egészen eltűnt, a régi szabadelvű párt abban a pillanatban, mikor a hatalomra nem támaszkodott, fel sem vette a küzdelmet. A *nemzetiségi képviselők* megválasztása csak akkor volna veszedelmes, ha agítálojuk áthágták a törvények keretét s olyan programot hirdelnének, mely szembe helyezkedik az állameszmével. A kormány valóban büntetés izgatásokkal szemben sem élt a törvényes hatalmával, mert a konkolyjal együtt nem akarta a tiszta búzát is kiönteni.

(A függetlenségi párt és a koalíció.)

Kifejtettem az előbb, hogy az a tény, hogy a függetlenségi párt ezekből a választásokból abszolút többséggel került ki, annak az átmeneti kormányzatnak jellegét, amelyre vállalkoztunk, meg nem változtatja. De *nem bontja fel azoknak a pártoknak szövetségét sem*, melyek a nemzeti küzdelem idejében vállalva helyt állottak nemzetünk igazsáért, alkotmányáért, jogaiért. Távol áll a függetlenségi párttól az a szándék, hogy e hü és kipróbált szövetségesekkel szemben a számszerű túlsúlynak Brennus kardját beledobja a mérlegbe. Mi tudjuk mérlegelni, mi tudjuk méltányolni — mert a lefolyt küzdelemnek belső életét és annak minden mozzanatát ismerjük — mi tudjuk méltányolni azokat a szolgálatokat, amelyeket hatvanhetes alapon álló fegyvertársaink a nemzeti ügynek tettek. Mi nem akarjuk nélkülözni az ő közreműködésüket azokban a feladatokban, amelyeket az átmeneti idő alatt meg kell oldani, nem akarjuk nélkülözni az ő közreműködésüket különösen abban az epochális alkotmányreform-munkában, amelynek keresztülvitele első sorban feladatunk és amelyre nézve jó és gondviselészerű körülmény, hogy nem csak egy párt, hanem lehet mondani, hogy a ma-

gyar nemzetnek összes élő és egészséges erői részt vesznek. Így fogjuk előzni azt, hogy úgy az *általános szavazati jogban* az emberi jogok magasabb szemponttal érvényre juttassanak, a magyar állam nemzeti jellegének soha háttérbe nem szorítható követelményével megóvassanak. Nem bontjuk tehát fel ezt a szövetséget.

De azért nem tagadom, hogy a jövőre nézve messze kiható jelentőséggel bír az a tény, hogy a függetlenségi párt nyert ezeknél a választásoknál abszolút többséget. Tudvalevőleg — és ha ezt annyiszor ismétlem, ne vegyék tőlem rossz néven, mert kívánom, hogy ennek tudata áthassa a közönséget, áthassa a közönségnek azt a részét is, a mely talán azon rokonszenvnél fogva, a melylyel csekély személyeinket megajándékozta, ezt a körülményt elhomályosítani szeretné — tudvalevőleg átmeneti jellegű az a kormányzás, amelyre vállalkoztunk. *A jövőt illetőleg*, a mely az átmeneti programban megjelölt feladatoknak határain túl esik, *semmi kötelezettséget nem vállalt sem a nemzettel szemben az uralkodó, sem mi nem költöttük le magunkat semmire, hanem cselekvésünknek feltétlen szabadságát megóvtuk.* A jövőnek ezen bizonytalansága kétségtelenül a helyzetnek egyik kedvezőtlen jelensége, de ez a bizonytalanság egy igen szomorú bizonyosságnak helyébe jött.

(Higgadtság és önuralom.)

A jövő előkészítésének tekintetében vajjon mielő jelentőséggel bír a függetlenségi pártok abszolút többségre emelkedése? Én azt hiszem, kedvezővel. Kedvezővel, mert lepiezetlenül, félremagyarázhatatlan módon megmutatja azt az irányt, a melyben a nemzet baladni kíván, megmutatja azt az irányt, a melytől, ha a mai, szűkkörü választóközönség azt ily erővel magáévá teszi, csak nem gondolhatja senki, hogy a kitágított jogoknak alapján megnyilvánuló nemzeti akarat hátrafelé fog eltérni. És az igazság felismerése, a valóság tudata, a netalán támadható illuzióknak szétoszlása minden esetre egy üdvös lépés annak irányában, hogy a megoldások is az igazság erőinek megfelelő módon létesíttessenek. *A függetlenségi párt, a mely már ezen átmeneti idő alatt hivatalban van a higgadtságának, az önuralomnak fényes próbáit adni*, ez a függetlenségi párt egész nyíltsággal, egész őszinteséggel és a valósághoz hiven megmondhatja, hogy nem fenyeget senkit és semmit, hogy semmiféle jogos érdekek nem kell az ő teljeskedésétől félnie, hogy különösen *semmi oka sincs a mi koronás királyunknak arra, hogy ennek a pártnak terjeszkedését aggodalommal nézze* Megismerkedve ennek a pártnak higgadtságával azon átmeneti idő alatt, amelyben bizonyos önmegtartózkodással is fogja a mai kormányzatot támogatni, az uralkodó mérlegelni fogja, hogy a benső konszolidálásnak, a szilárd felépítésnek, a nagy kérdések megoldásának és a nemzet megerősödésével együtt saját trónja alapjai megszilárdításának milyen tényezőjével bír király és nemzet is a függetlenségi pártban.

Apponyi azzal fejezte be beszédét, hogy a helyzet nehézségeinek teljes ismeretében s a legnagyobb bizalommal a jövő iránt veszi át a mandátumot.

Percekig tartó viharos éljenzés és taps követte a beszédet. Apponyi déiben a küldöttség tiszteletére ebédet adott a Royalban.

TANÜGY.

(—) Tanítógyűlés Vingán. A D. T. E. m. rosmelléki fiókára május 17 én Vingán tartja ezidél tavaszi közgyűlését: a következő tárgyszorozattal: 8 órakor délelőtt: sz. mise. Fél 9 órakor: választmányi gyűlés. 9 órakor: tavaszi gyűlés megnyitása és elnöki jelentés. Számvizsgálók kiküldése. Új tagok felvétele. Gyakorlati tanítás. Tartja Popovics Titusz murányi tanító:

„Szent László király esodáiról” 5. osztályu növendékekkel. „Az alkoholizmus és a kivándorlás.” Felolvasás, tartja: *Rolko* Rezső vingai tanító. A délmagyarországi tanítóegylet alapszabályainak módosításáról. Felolvasás, tartja: *Faur* Tivadar munári áll. tanító. Elnöki előterjesztések. Pénztáros és a számvizsgálók jelentésel. Indítványok. A jövő öszgyűlés helyének kijelölése. Elnökválasztás. Közébd. *Andress* János, fiokkörti ügyvezető alelnök. *Faur* Tivadar, fiokkörti titkár.

A pikáns fénykép.

(Furcsa zsarolási eset.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5

Igazi, hamisítatlan budapesti erkölcsrajzot talál az olvasó az alábbi tudósításban:

Titokzatos csunya ügyben folytat vizsgálatot a budapesti rendőrség, amely az eset egyik szereplőjét: *Pápai* Lajost már le is tartóztatta. *Pápai* neve már sűrűn szerepelt a rendőrség krónikáiban. Több ízben le volt tartóztatva s amikor kiszabadult, mindig folytatta ott, ahol elhagyta. Rendszeren újságíróként szerepelt s minden kétes és hirhedt vállalkozásban benne volt. Újságíró természetesen sohasem volt ez a jeles alak: A mindössze 24 éves fiatal ember ezuttal nagy körmönfonsággal végrehajtott zsarolást követett el. Az eset így történt:

Egy *Eperjesi* József nevű állásnélküli ripacs színész, aki valamikor a városligeti Kis Színházban játszott, de onnan rövid szereplés után távoznia kellett és aki foglalkozásnélkülisége dacára előkelően ruházkodott és nagy pénzeket tudott felmutatni, együtt élt egy nővel, aki erkölcsét jövedelmezette. Ez a nő többi közt szeretője lett egy *Andrássy*-uton lakó dús gazdag ismert magánzónak, aki a nőt ennek, illetve a vele közösségben élő *Eperjesi* lakásán szokta volt meglátogatni.

A látogatások idején *Eperjesi* rendszeren odahaza szokott lenni, sőt megtörtént gyakran, hogy a szerelmeskedéseknek közvetlen tanúja is volt. A magánzó pedig busásan pénzelte a nőt és a vele élő *Eperjesi*t, aki megtette egyszer, hogy a magánzót és a nőt a legkritikusabb pillanatban *lefényképezte*, természetesen a magánzó tudta nélkül. A zsarolási eset e fénykép felhasználásával történt.

Pápai Lajos a minap felkereste az *Andrássy*-uti magánzót és elmondta, hogy egy *Arnyai* Károly nevű színésznél egy képet látott, amelyen ő — a magánzó — oly helyzetben van feltüntetve, hogy ha a kép valahogy forgalomba, illetve a nyilvánosságra kerülne, a legnagyobb kellemetlenségek származhatnának. Azt ajánlotta tehát, hogy a családos magánzó igyekezzék megszerezni a képet, ő szívesen vállalkozik erre s azt hiszi, sikerrel is fog eljárni, mert *Arnyai* már hosszabb idő óta állás és kereset nélkül van és így nagyon rászorul a pénzre. A magánzó nagyon megköszönte *Pápai*nak a szíves figyelmeztetést és felkérte, tárgyaljon *Arnyai*val.

Pápai másnap ismét megjelent a magánzónál és elmondta, hogy *Arnyai* Károly a sulyosan kompromittáló pikáns fotográfiait hajlandó 1000 koronáért a magánzó rendelkezésére bocsátani. Ellenkező esetben a képet kénytelen lesz a magánzó feleségének bemutatni. A magánzó megijedt és hogy a botrányt elkerülje, meg egyezett *Pápai*val 500 koronában. Megállapodtak, hogy háromszáz koronát azonnal átad *Pápai*nak, ami meg is történt, a hátralékos kétszáz koronát pedig másnap fogja megadni, amikor a képet kézhez veszi. Meg is állapodott *Pápai*val, hogy az a következő eme...

a magánzó és *Pápai* tényleg találkoztak a megjelölt kávéházban és *Pápai* átadva a szóban forgó kényes képet, megkapta a 300 koronát.

A magánzó még ezután is meglátogatta az *Eperjesi*vel együtt élő nőt s amikor *Eperjesi*vel találkozott, szemrehányást tett neki, hogy róla olyan felvételt készített és hogy ha már készített is egy kompromittáló képet, azt odaadta egy idegen embernek, *Arnyainak*, akinek ötszáz koronát kellett fizetnie, hogy a képet kiadja a keze alól.

Eperjesi bevallotta, hogy tényleg csinálta a képet, azt azonban *Arnyai* csak lopás útján szerezhette meg tőle. A magánzó erre feljelentést tett a rendőrségnél, mely beidézte *Pápai*t, *Arnyait* és *Eperjesi*t. A kihallgatás folyamán kiderült, hogy *Pápai* a képet kétszáz koronát adott *Arnyainak* és hogy a többi pénzzel mi történt, azt nem tudhatni.

Bónis kapitány, aki elé ez az ügy került, *Eperjesi*t és *Arnyait* egyelőre szabadon bocsátotta. *Pápai*t azonban, aki ellen okirathamisítás miatt bűnügyi vizsgálat van folyamatban és ezenkívül a berlini rendőrség is körözötti, letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte. Az eljárást a rendőrség folytatja.

Nagy Laci buja.

Nagy Sándornak, a nagylaki követnek családjába beköltözött a disszonancia. Alig örültek a csöndes, sima választásnak (szegény apukának hány választáson kell átesnie egy kis mandátum miatt!) — a kis fu, *Nagy* Lacika szomorúságnak eredt. A csöndes, jó fiu, aki eddig soha nem volt elégedetlen, s aki a gyermek benső érdeklődésével kísérte apja politikai szereplését, — most egész nap sir és sohajtozik. Hiába vigasztalja az apja, simogatja szeretettel az anyja, hívja játszani a testvére: a *Nagy* Laci elveszett jókedvét nem tudja visszaesalni.

A *Laci* megtudta a játszótársaitól, hogy milyen jó dolguk van a többi gyerekeknek, a kiknek politikus az apjuk. Egyikből képviselő lesz, a másikkól főispán, a harmadikkól miniszteri titkár... és így tovább. S mikor ezt *Nagy* Laci elmondta az apjának, keserves könnyek között tört ki belőle a szemrehányás:

— Csak én nem lettem semmi!

Nagy Sándor pedig érzi a szemrehányás jogosságát s ezért megy olyan nehezen a vigasztalás. Soká lesz, a mig *Nagy* Laci bele tud nyugodni a megváltozhatatlanba!

A város a

(Minos incidens)

— Az Aradi 7

A város törvényhatóságának közgyűlése, mint ismeretes, elfogadta *Gézának* azt az indítványát, hogy a belforgalom lebonyolítására rendeljen mobiláratot és azt saját üzemeltetésűvé tegye. A kérdést tanulmányozás céljából a polgármester és a közlekedésügyi bizottsághoz utaltatott. Az albizottság jelentése kapcsán alakultak az ügygel. Az ülésnek egy incidense is volt, amelyet *Steiner* Jakab nált, igen erős kifejezésekkel illetve *Mór* dr. tb. főügyész. *Steinhardt* az őrizte hidegvérét és csupán néhány szóval kifejezésre szorított.

Az ülés lefolyásáról alábbi tudósítást közöl:

(Az albizottság)

Varjassy Lajos h. polgármester először felszólította *Virágh* Lajos főmérnököt, hogy terjesztsen be a város véleményes-jelentését.

Virágh Lajos főmérnök: Az utvonalt állapított meg. Az új utvonalt kiindulva, a Deák-, a Fák utcákon és vásártéren át a városba vezet. Ezen az utvonalon eddig öt szent fűtőpercenként közlekedne az autók. A másik utvonalt a *Thököly*-térre át a Fábrián utcákon és a vásártéren át a városba vissza vezetne óránkénti közlekedéssel. A tervezett nyolc autómobilkocsiból hat a következő tartalék volna. Az utóbbiakból öt a következő vonattal induláshoz kiküldetnék, egy a többieket. A Szabadság-térről a fillér, a többi vonalakon pedig a menetdíj. Az évi kiadás a tervmel kezd: a beszerzendő nyolc autómobilkocsinak amortizációja 9442 korona, a városi karban tartása 4000 korona, a kocsiszín törlesztése 300 korona, benzinfogyasztás 20628 koronára, kenőolaj 226 korona. Az üzemhez szükséges tiz szöfőr, tiz kalauz, egy kocsimester, egy ellenőr és több kocsitisztító. Az összes kiadások évi 69.068 koronára rughánák. Ezzel szemben a következő bevételek várhatók: ötszáz ezer szakaszjegy á 12 fillér 60.000 korona, százezer busz filléres jegy 20.000 korona: összesen 80.000 korona. Maradna tehát tiszta jövedelem évenként 10 900 korona.

Risinger Sándor szerint az albizottság zottan reális számítást csinált és nagyon szimiszlikusan nézi az ügyet. Utal *Temes* ahol a lóvasut évenként csak 500 000 forint adott el, mig ugyanott a villamos két millió forint forgalmat bonyolított le. A jó közlekedés óriási mértékben emeli a közlekedők száma.

Korbuly József szintén ebben az értelemben beszélt.

Edvi Illés László úgy véli, hogy a számítás nagyon tulzott, mert a fővonalon a vállalatnak erős versenytársa lesz a lóvasut. Az aradhegyaljai motoros és más helyi érdekű motorosok rövid időn belül szintén közlekedni fognak a város belterületén, ami nagy hátrányára lesz a város vállalatának. A fővonalat a Kossuth-utcai és temetői forgalom lebonyolítására kell fektetni, mert e helyeken még nincs közlekedés. Nagy felelősséggel jár ilyen szines képet festeni a törvényhatóságnak.

Steiner Jakab ellenzi a terv megvalósítását.

Adler and...

ha nem ötven, hanem
né a város az auto-

A karbantartási

öt hat évig nem

tehát a törlesztés

Aradon kitűnő utak

még rossz időben

hidak felépítése Arad

szabni, sineket tehát

Az egyedüli lehetséges

automobil.

(Kinos jelenet.)

Her Andor, majd Reisinger Sándor be-

Reisinger felszólalása közben

Jakab kinos incidenst támasztott. Ab-

a hiszemben, hogy Steinhart Mór dr.

lami meggyezést tett rá, szinte magából

selve fordult Steinhart felé és válogatott

rombaságokkal illette.

— Ne járjon annak az embernek a szája,

akinek többek között.

en kifejezéseket ne használjon —

Steinerre.

Mór nyugodtan ült helyén és

hallgatta Steiner kitérőseit,

rdtan azt válaszolta:

de olyan kifejezéseket használ,

abax.

netan kinos hatással volt a bi-

gok!

(A vita folytatása.)

szólalt fel ezután. Nem a

nem az ilyen vállalaton nyer-

rtfogásába vette a tervet és

nnak célszerűsége mellett.

ászló szerint ez nem a város-

Az automobil omnibusz alsóbb-

si eszköz.

20 jár: A város közlekedési poli-

szor-vasutaknak a városba való

mbi megoldja. Ha a város kiépíti

szor-vasutak hálózatát, akkor bizonyos díj

ében meg lehet kötni a helyi érdekű moto-

sokkal a péázs-szerződést, de saját sinjeik

akását minden eszközzel meg kell akadá-

rozni.

Steiner Ferenc hevesen polemizált Nesne-

ival. Aki így nyilatkozik — mondta — az nem

fia a városnak.

— Legyen nyugodt, jobb fia vagyok a vá-

osnak, mint ön! — vágott vissza Nesnera

ladár.

Steinhart Mór dr.: Nem vagyok szakértő,

azonban az következik, hogy megbízom

értékben. Én legalább így tanultam.

alkus szintén azt mondanám, hogy ne

hanem tizenöt év alatt törlesszük az

obilok árát. Az albizottság javaslatán so-

phet változtatni. Nem kell oly nagy arány-

létasíteni a tervet. Az utak oda vannak

ontemplálva, ahol most gyalog járnak. Min-

enki szívóssal fizet 10—12 fillért. Nem kell

nyereség, csak ne veszítsünk a vállalaton.

ésben pompásan beváltak az automobil-

ocsik. A vállalatot okvetlenül meg kell csi-

álni a rossz hely közlekedés pótlására.

Virág Lajos főmérnök: Tizenkét év múlva

város tulajdonába megy át a lóvasut, de nem

apunk mást, csak ócska kocsikat és sineket.

hálózat kiterjesztése 380.000 koronába fog

erülni. A közgyűlés mondja ki, hogy elvileg

fogadja a tervet és ha a számítás helyes lesz,

gy végrehajtja.

A bizottság végül kimondta, hogy ebben

z értelemben terjeszti elő ez ügyet a köz-

jos főmérnök, Neshtnebel Odón városi mérnök, Stein-
hardt Mór dr., Domonkos Lajos, Nesnera Aladár,
Reisinger Sándor, Tabakovits Emil, Korbuly József,
Vass Gusztáv, Bund Henrik, Probszt Mihály, Kohn
S. N., Weisz Márk, Kossuth Pál, Freund Pülöp, Stei-
ner Jakab, Dobiaschi József, Weisz Dávid, Heim
Bertalan, Somló Armin dr. és Vannay Gyula al-
jegyző.

Mikor mond le Barabás?

A három mandátum sorsa.

(Érdekes nyilatkozatok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5.

A három mandátum birtokosa: Barabás Béla ma délután érkezett meg Aradra, hogy kipihenje a kortesutak fáradságait. A három mandátum közül természetesen csak egyet tarthat meg s Arad, Nagyvár és a főváros VII. kerületének választó közönséget most leginkább az a kérdés foglalkoztatja, hogy Barabás melyik két mandátumáról mond le? Barabás tudvalevőleg a függetlenségi párt határozatától tette függővé a döntést, de ez még nem történt meg.

Egyik munkatársunk ma felkereste Barabást, aki az alábbi érdekes nyilatkozatokat tette:

— Bevégzett ténye — kérdezte munkatársunk — hogy képviselő ur az aradi mandátumáról lemond?

Nem. Ha a VII. kerület részére találunk olyan alkalmas egyéniséget, akivel meg lehet tartani a kerületet: akkor az aradi mandátumot tartom meg. Ha azonban itthon le kell mondanom, az lesz a főgondom, hogy a függetlenségi párt megtartsa az aradi kerületet.

— Ebben az esetben kit léptet fel a párt.

— Majd akit legalkalmasabbnak talál.

— Mikor történhetik döntés arra vonatkozólag, hogy melyik mandátumot tartja meg képviselő ur?

— Legfeljebb június közepe felé mondhatok le a két mandátumról. A házszabály 21-ik szakaszának harmadik bekezdése szerint azok, akik több kerületben választattak meg, a megbízólevelek igazolási eljárásának befejezésétől számított nyolc nap alatt tartoznak nyilatkozni az iránt, hogy melyik kerület mandátumát tartják meg. Mivel engem a képviselőház alelnöki tisztére fognak jelölni, tehát csak a végleges igazolás után nyilatkozhatom. Nem tehetem ugyanis ki magam annak az eshetőségnek, hogy épen a megtartott mandátumomat esetleg valamely formahiba miatt megsemmisítsék.

Majd áttérve az általános politikai helyzetre, tudósítom azt a kérdést vetette föl, vajon van-e valami alapja annak a hírnek, hogy a függetlenségi pártnak mintegy nyolcvan tagból álló csoportja követelni fogja a párt programjának érvényrejuttatását, s csak eme kívánságának teljesülése esetén hajlandó támogatni a kormányt?

— Erről szó sem lehet, mondta Barabás. A függetlenségi pártnak most választott képviselői közül senki sem mehet ellenzékbe. Hiszen épen a mostani kormányammal lettek képviselők.

két követelni. Ennek a kormánynak meg kell csinálni az általános választójogot és meg kell erősíteni az alkotmány biztosítékait. Más feladat keresztülvitelére nem vállalkozott és nem is kötelezhető a kormány.

SPORT.

+ Az Aradi Athletikai Klub futball mérkőzése Szegeden. Az Aradi Athletikai Klub vasárnap délután 4 órakor tartja futball mérkőzését Szegeden a Szegedi Athletikai Klub csapatával az új-szegedi sporttelepen. A mérkőzést nagy érdeklődés előzi meg s igen izgalmas játékra lehet kilátás. Az aradiak a múlt hóban Temesvár ellen játszottak s megnyerték a mérkőzést 4:3 arányban; a szegediekkel szemben erősebb küzdelmet kell kifejteniök, mert a szegedi csapat jobb, mint a temesvári. Az aradi csapat a következő összeállításban játszik:

Duffner

Somogyi Dörgö

Boross II., Gadl Z., Boross I.

Kakos, Szathmáry, Till, Valerian, Jahl.

Indulás vasárnap reggel 7 óra 20 perckor induló motorral; visszaérkezés hétfőn reggel 8 óra 12 perckor. A klub vezetősége kéri a csapat tagjait valamint az érdeklődő Klub tagokat, hogy az indóháznál pontosan megjelenni sziveskedjenek.

A paulisi orvos-választás.

(Orvos és kirurgus.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 5.

Kétségtelenül megállapítható tény, hogy a legujabbkori csodabogarat Paulis község és kecskórt részrel produkálják ma, amikor a kör-orvosválasztás hozta a kebleket hullámmzásba. Most harmadszor ült össze az érdeklődő község képviselőtestületéből kiküldött delegátus, amelynek tagjai nagyjából románokból állottak, hogy a megüresedett körorvosi állást választás útján betöltsék.

A pályázat első ízben való kiírása alkalmával egyedül Fleischner Sándor dr. vaskányi körorvos adott be pályázati kérvényt. A román papok azonban csak román orvost voltak hajlandók választani s így a döntést elhalasztották.

Másodízben nem jelentkezett pályázó, most harmadszor pedig ketten pályáztak: Fleischner Sándor dr. és Vajda Benő aradi fogorvos. A románok ismét el akarták halasztani a választást, Péczely Elek szolgabíró azonban a törvénynek megfelelően ezuttal elrendelte a választás megejtését. Erre a román lelkészek rábírták hivatelt, hogy Vajda Benőt válasszák meg körorvosnak. Így is történt. A paulisiak kivételével, a románok valamennyien Vajdára szavaztak, ennél fogva Vajda Benő fogteknikus és kirurgus — körorvos lett.

A választás után megkérdezte valaki Fabricius szabadhelyi román papot, hogy miért nem orvosra adták a szavazatukat? A lelkész erre így válaszolt:

— Kijelentettem, hogy nem választok orvost, ha nem tud románul. Következetes vagyok, de mivel kényszerhelyzetben voltam, hogy tudniillik mégis választani kellett, tehát a kirurgusra szavaztam.

Igy lett Vajda Benőből körorvos.

Korteszogások.

Miért bukott el Makkai Zsiga?

Amint véget ér minden a világon, véget ért i Zsigmond urasága is. Hogy, hogy nem, a paraszt, akinek a kedvéért a legutóbbi vá- n még leütköztek tizenkét szabadelvű válaszg- leg kiesőpöcc a törvényhozásból, kibuktatta y Andor és bizény ugy lehet, hogy a füg- égi párt, melynek pedig Makkai volt a hiva- előlője, nem nagyon buslakodik e mián. Visz- nézve a dolgot, igazában csak most lehet zozni rajta, hogy akadt kerület az országban, zt a tétől talpig tudatlan embert a Házba De a székelyek furlangjánál Makkai Zsigáé ülönb volt a az ő mandátuma csak azon mu- dikor akad valaki Akosfalván, aki nálánál is gosabb.

Barcsay Andor a legutóbbi napokban lépett el, mindaddig Makkai Zsiga és érdektársai et- tak, mulatoztak s röhögtek azokon az erőkö- en, melyeket néhány odaváló földmivesgazda a mega jelöltségével kifejtett. Hát ezektől meg volna Makkai. Sőt a Barcsay Andor fellépén sultak Makkaiék az akosfalvi csárdában. De en leest a bomba. Barcsay Andor hátról- járt s ugyszólván minden tizedik udvaron tar- eszedet, mondván a következőket:

— A király meg akarja csinálni az általános választójogot. Tudjátok-e, mit jelent ez? Ez elenti polgártársak, hogy általánosan és titko- mindenki beleegyezik abba, hogy a képviselők díjat kapjanak. Aki háromszor volt képviselő, k a választókerülete saját zsebéből köteles holta lig teljes képviselői fizetést nyugdíjképpen fi- . Ez évenként haterzenégy száz korona. Makkait g most akarjátok megválasztani harmadszor, te- késszülhetek a nyugdíj fizetésére is.

Lett erre a beszédre nagy összeroffenés Mak- közt. Kijózanodott az egész kompanyia, de késő volt. Apró furlangok már nem üthették a say tromfját és Makkai bált elhagytak legjobb- s.

— Eregy Zsiga, eregy, — mondtak neki — veid magad, hogy a mi pénzünkön akarod a yt szolgálni.

És megbukott vagy négyszáz szavazattal.

Aradi szerkesztőből — kereskedelmi levelező.

(Illés Zsigmond Algirban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5.

Egy volt aradi lapszerkesztőről érdekes kapunk fővárosi tudósítónktól.

A kereskedelmi magyar kir. miniszter Illés Zsigmond hírlapíró kollegánkat, a Kereskedelmi muzeumhoz szolgálattételre beosztott volt aradi szerkesztőt, a m. kir. Kereskedelmi Muzeum *afrikai levelezőjévé* nevezte ki Algir szék- lyel, Algir, Tunisz és Marokkó országokra jendő működési körrel.

Illés Zsigmond kereskedelmi levelezőnek, 1. évi július havában indul új működési ére, feladata lesz a hazai mezőgazdaság és termékeknek a jelzett piacokra való kivi- elmozdítani, hivataloznak és magánfe- nek gazdasági kérdésekre vonatkozó min- emü megkeresésekre válaszolni és az ot- konjunkturákat figyelemmel kísérni.

Kötelessége lesz továbbá a magyar kivi- kereskedelemre nézve gyakorlati jelentő- el bíró mozzanatokról, különös tekintettel elviszonyokra, csomagolási módokra, száll- tarifákra stb.

Mindazok, akik az északafrikai gazdasági viszonyokról felvilágosítást óhajtanak, avagy megbízatást adni kívánnak, forduljanak az új kereskedelmi levelezőhöz a Kereskedelmi Mu- zeumba.

Illés Zsigmondnak ezt a kineveztetését bi- zonyára örömmel fogadják nagyszámu aradi barátai és ismerősei. Három évig működött Aradon Illés Zsigmond mint hírlapíró az *Arad és Vidéké-nél*, amelynek kötetlékébe 1902-ben lépett, két évre rá felelős szerkesztője lett a lapnak és tavaly júliusban vált meg tőle. Mielőtt Aradra jött, a *Magyarország-nak* volt munkatársa, azelőtt pedig hosszabb ideig tar- tózkodott Keleten, főleg Konstantinápolyban, mint a magyar lapok levelezője. Innen erednek ismeretek a kivitel kereskedelem terén és ami- kor tavaly Aradról eltávozott, *Vörös László* mi- niszter kinevezte a Kereskedelmi Muzeumhoz, most pedig kiküldötték kereskedelmi levelező- nek Algirba.

Harminc millió jótékony célra.

(Károlyi Sándor gróf hagyománya.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5

Az ország egyik leggazdagabb főura, a napokban elhunyt *Károlyi Sándor* gróf végrendeletében *harminc millió koronát ha- gyományozott különböző jótékony célokra*. Ez az óriási összeg, melynél nagyobbat ha- gyományként még senki és sohasem ha- gyott Magyarországon jótékony célra, mélt- tán meglepetést keltett még azok köré- ben is, akik el voltak készülve reá, hogy a dugazdag főur bőkezűen fog megemlé- kezni minden nemes intézményről. Leg- utóbb *Pálffy János* gróf volt az, aki milliókra menő összeget ajándékozott még életében hasonló célokra. Sem azelőtt, sem azóta nem történt hasonló nagyságu adományozás.

Egyik fővárosi estilap ma esti számá- ban ad hirt a hatalmas összegű hagyom- ányról. Miután azonban a végrendelet eddigelé még nyilvánosságra nem került, mindenesetre fentartással kell tudomást venni a szenzációs híradásról.

Fővárosi tudósítónk távirata alapján az alábbiakban közöljük a Károlyi Sándor gróf nagyszabásu hagyományairól szóló cikket:

Alig egy hete, hogy *Károlyi Sándor* gróf elhunyt. Nekrológjai — bár a legna- gyobb tisztelet hangján szóltak róla — éreztették azokat a súlyos vádakat, ame- lyek gyakorta keserítették meg a gróf életét és vagyonharácsolásról, föld- uzoráról, meg arról szóltak, hogy a szövetkezeti mozgalommal inkább ártott hazájának, mint használt. Gőgös, zárkó- zott, a köz érdekei iránt érzéketlen mag- násnak tartották, aki gazdasági gondjai- nak s buzaspekulációinak élt és a kisbirtok- kal szemben a legelszomorítóbb álláspon- tot foglalta el.

Halálával azonban a gróf mindezeket a vádakat megcáfolta, amennyiben oly hatalmas összeget juttatott jótékony cé- lokra, amelyekhez hasonló alig egy-kettő van egy század történetében. Betegsége idején többször így nyilatkozott:

Ez a Rothschild hagyott jótékony

Károlyi csak schildon, mert minc millió kor pokra. Ebből a minden hazai juttat, legérde- nás tétel. Ezt lála előtt a *Tuli*, tatta be végrende A nyilvánosság vül nagy érdeklőd- szágon páratlanul ah tei elé.

A Suciú-affér.

(Egy párbaj. — Suciú levele Solymoshoz. — A Gyarmathy-Suciú-ügy.)

— Az Aradi Közlöny tudósításától.

A napok óta tartó kii nek főszereplője *Suciú Ján* rosjenői kerületben újból országgyűlési képviselő, *nyaga* fejezést nyert. A mandátumát által tett sértő kifejezések m egyik provokáló megverekedett felidéző képviselővel.

A Káldy-Liciú-affért ma fegy

tézték el. A párbaj reggel le a henvéd lovassági

Gyula dr. borosjenői főorvos *Hámor* László dr. földbirtokos és *Jenő* várma gyel aljegyző, *Suciú János* *Éde* Tamás *dán* Szilviusz dr. és *Marsia* dr. ügy- védek voltak. A párbaj vég- *ésig* ment- teljes bandázsszal és könn kardokkal. *A felek* *Vezetőség* *Hámory László* *A felek* hevesen csaptak össze. Az *ecsapásnál* *Suciú János* dr. jobb kezét *ujján* könnyebb sérülést szenvedett.

Csillag Ignác dr. és *Demján* uról dr

nyosok konstatálták Suciú harcát, telens mire a segédek beszüntették a párbajt. A lek, akik személyesen nem is ismerték mást, a párbaj után kezet fogtak egymással kibékültek.

Ugyancsak a Suciú ügyével összefü gőleg módunkban van alább leközölni a a nyilatkozatot, melyvel Suciú a *Solymos* Lajos báróval szemben felmerült elintézte. A Solymosyhoz intézett le következő:

Méltóságos Uram!

A lapok, vonatkozással azon besí melyet f. évi április 30 án este a *Mandátum* átvétele alkalmával, Borosjenőn, mondtam, oly híreket közöltek tegnap, mintha én az alkalommal Méltóságodat sértő s pláne su- lyosan sértő szavakkal illetem volna.

Mélyen sajnálom, hogy azon okból, mert ma reggel a lapok — a tegnapi munkaszü- net miatt — nem jelentek meg, meg voltam fosztva attól, hogy a hamis hírek további terjedésének hírlap utján is gátat vessek. Mert tényleg minden alapot nélkülöző ham- hírek azok. Én Méltóságodra vonatkozóan egyetlen sértő szót vagy célzást nem hasz- náltam sem az egész választási harc, sem a mandátum átvétele alkalmával s Méltóságod személyét, mely iránt tisztelettel viseltettem

Az utolsó választások. Széll az alkotmánypártban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 5

Széll Kálmán és Fejérváry Imre báró volt baranyai főispán ma beléptek az alkotmánypártba.

Két nap mulva véget ér az országban a választási kampany. A legújabb hírek ezek:

Selmecbánya. Kossuth Ferenc visszalépésre szólította föl Herceg Mihály függetlenségi jelöltet. Pallavicini ögróf alkotmánypártinak győzelme biztos. Zichy Miklós gróf, Csobor László és Thaly Ferenc függetlenségi képviselők Pallavicini támogatására Selmecbányára érkeztek. A bányászakadémia ifjúsága a képviselők ellen nagy tüntetést rendezett, melynél a polgárság és diákság között összefütközésre is került a sor. Három akadémiail hallgató könnyen megsebesült.

A választókerület legnagyobb része az alkotmánypárti jelöltet támogatja. A rend főtartására 150 csendőrt és ugyanannyi katonát helyeztek el a városban.

Szabadka II. kerületében Mukics Simon dr. függetlenségit egyhangulag megválasztották.

Besztercén. Kualessz Godofrédot pártonkívüli programmal egyhangulag képviselővé választották.

Naszódon Ciocán János volt szabadelvűpárti képviselőjelölttel szemben Onisor lépett fel nemzetiségi programmal. A választás Ciocán győzelmével végződött.

A nagyszőlősi választásnak érdekes utójátéka van. Itt Bródy Ernő dr. budapesti ügyvéd demokrata programmal küzdött Volenszky Jenő alkotmánypárti ellen. Bródy támogatására a budapesti demokraták legharciasabb tagjai utaztak le. A választás napján az atléta demokraták úgy viszonyozták a terrort, amelylyel az ellenpárt érdekében fáradozó szolgabírák megakadályozták Bródy választóinak bevitelét, hogy az összes főszolgabírakat és szolgabírákat megpofozták. A díjbirkózó Magyar Miklós például Morvay György szolgabíróat ütötte arcul, Kovács Ernő egy másikat és Hirsch Bertalan egy harmadikat. Természetes, hogy a pofozásból párbajok keletkeznek. Morvay már provokálta is Magyar, akinek a fővárosban nagy divatárúüzlete van.

HIREK.

A fák napja.

Arad, május 5.

Az Orczy-utcában kopaszon, lenyestett koronával merednek az égbe a fák. Máshol már zöldül minden, csak az Orczy-utca mesés szépségű fasora szürke még mindig. Akik arra járnak, sajnálkozva nézik a barbár pusztítást, amelylyel ezt az utcát megfosztották a díszétől. De az illetékes urak nem sajnálkoznak: ime, gondoskodás történt, hogy a fák az égbe ne nőjjenek. Nem hatalmas, szemet gyönyörködtető koronás fák kellene a népnek, hanem esenevész gömbakácok. És a koronás fáknek is csak gömbalakban szabad ezután levelet hajtani, mert úgy kívánja azt az illetékes közeg ur.

Először lefűrészelték a fák koronáit: most már fejszét is emelnek rájuk. Napok óta folyik Arad legszebb fásorában a pogány munka: vágják a fák kopott város,

sege, hadd legyen még szürkébb, még kopottabb, mert hajh, így kívánja azt az illetékes ur!

Apponyi Albert gróf pedig kibocsátja az első rendeletét, a poétikus, a világraszólót. Ezentul minden iskolában esztendőnként egy napot arra szentelnek a tanítók, hogy fákról beszélnek a gyermekeknek. A fák napja megkedvelteti majd a tanulókkal a természetet. És fognak majd prelegálni az aradi tanítók következőképen:

— A fa, gyerekek, olyan valami, ami gömbakác. Ami nem gömbakác, azt kivágják, esetleg lefűrészelik a koronáját, mivel télen hidegek járnak és fűteni kell. Nézzetek ki az ablakon: ugye, nem láttok mást, csak gömbölyű zöldégeket egy-egy pózna tetején. Az a gömbakác, az egyetlen fa, ami Aradon terem. Az is arra való, hogy kivágják és lefűrészeljék, mert Aradon minden fa csak arra való. És most gyerünk, megmutatom nektek a természetet!

Es a gyermekek látni fogják a gömbakácokat és a miniszter célja beteljesedett. Arad városáról pedig örömmel konstatálják a polgárok, hogy halad. Veszettül halad. Minden szépül. A városháza előtt öt egész bokor tulipán bámul fel a toronyba, ahol a hőcsesség lakozik, és az Orczy-utcában vágják a fákat. Szent parkbizottság, áldassék a te neved, amiért ilyen atyailag gondoskodik rólunk, szegény aradi polgárokról!

— Wekerle Sándor — Aradhoz. Wekerle Sándor miniszterelnöktől a következő leirat érkezett Arad város közönségéhez:

A vezetésem alatt megalakult kormány legkegyelmesebb kinevezése alkalmából a törvényhatóság t. közönsége részéről hozzám intézett megleghangu üdvözlőt nagy örömmel fogadtam, s midőn a kormány nevében halás köszönetet mondok szives figyelmükért és bizalmuk megnyilatkozásáért, számítok az önök hazafias támogatására, mely nehez vállalkozásunk sikerének lényeges feltételét képezi.

Budapest, 1906. április hó 27-én.

Wekerle.

— Beteg miniszterek. Budapestről sürgönyzik: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapotában nincsen változás; a csusz erősen gyötri, úgy hogy a szobát el sem hagyhatja és látogatót hozta be nem bocsátanak. Müller professzor rendeletére néhány napig Kossuth nem megy hivatalába és a lakásán sem fogad senkit. — Polónyi Géza igazságügyminiszter már jobban van. Ma és holnap még a szobát őrzi, de hétfőn ismét hivatalba fog járni; addig is tárcája ügyeit lakásán intézi.

— Károlyi Gyula lemondása a pártelnökségről. Az aradmegyei szövetségű pártok szűkebb körű végrehajtó-bizottsága ma délután két órakor Friebeisz Miklós alelnök elnöklése alatt ülést tartott, melyen Friebeisz közölte, hogy Károlyi Gyula gróf főispánna történt kinevezése folytán a megyei szövetségű pártok elnökségéről lemondott. Az értekezlet sajnálatos tudomásul vette Károlyi gróf lemondását és elhatározta, hogy a volt elnök kiválóan buzgó és elhívó — az értekezlet jegyzőkönyvi kö-

másul venni kegyes-

án.
Kiváló tisztelettel
Dr. János s. k.,
gyűlési képviselő.

ai postával Gyarmathy Ernő dr. boroslegyzőtől a következő levelet vettük: en tisztelt Szerkesztő Ur!

adi lapokban — egyik másikban az som szerint kissé kiszévezve — nagyra értékelték dr. Suciú Jánosnak a man-ételekor Borosjenőn tartott beszédéből támadott ügyeit. Ily ügyeknek vég-jezésük előtt hírlapi tárgyalása rám ellen lévén, igen kérem Szer-gyen szives intézkedni arra nézve, apjában felkérésém folytán egész essék, hogy én a dr. Suciú ügyben felmerült ügyben hírlap-om tárgyaltam, és senkit fel nem hatalmaztam annak az ügyben mit tettem, zok tenni, a magam rész-ostól fogva jövőre is csak azt is-osságnak megfelelőnek, ami zásom folytán, vagy aláír-észtőltek. Kiváló tisztelet-ksz szolgálja:

Dr. Gyarmathy Ernő.

ILOM ES MUVEZSET.

Aradi estélye.

A műsor.
Aradi estélye zenés művésze: után hat órakor tartja nagy művészestélyét a Fehér Ké-zenben. A rendkívül érdekes, tartalmas és változatos műsor Nyárai fogja eljátszani, és szíves előre biztosítja a

Aradi estélye jegyek természetesen an kaphatók a mint érte-kezőkben oly nagy az ér-telek, csaknem minden jegy

Aradi estélye előadás műsora a I. rész.

Aradi estélye műsora a II. rész.

Aradi estélye műsora a III. rész.

Aradi estélye műsora a IV. rész.

Aradi estélye műsora a V. rész.

Aradi estélye műsora a VI. rész.

Aradi estélye műsora a VII. rész.

Aradi estélye műsora a VIII. rész.

Aradi estélye műsora a IX. rész.

Aradi estélye műsora a X. rész.

Aradi estélye műsora a XI. rész.

Aradi estélye műsora a XII. rész.

Aradi estélye műsora a XIII. rész.

Aradi estélye műsora a XIV. rész.

Aradi estélye műsora a XV. rész.

Aradi estélye műsora a XVI. rész.

Aradi estélye műsora a XVII. rész.

Aradi estélye műsora a XVIII. rész.

Aradi estélye műsora a XIX. rész.

Aradi estélye műsora a XX. rész.

Aradi estélye műsora a XXI. rész.

Aradi estélye műsora a XXII. rész.

Aradi estélye műsora a XXIII. rész.

Aradi estélye műsora a XXIV. rész.

Aradi estélye műsora a XXV. rész.

Aradi estélye műsora a XXVI. rész.

Aradi estélye műsora a XXVII. rész.

Aradi estélye műsora a XXVIII. rész.

ban értesít. Köszönetet szavaztak még *Steiner* Károly temesvári lepszervezőnek, aki a választási küzdelem során a németajku községekben mondott lelkes beszédével eredményes szolgálatot tett a függetlenségi pártnak. Végül elhatározta az értekezlet, hogy a parlament összeülése és a politikai helyzet kialakulása után az elnökség nagygyűlést hívjon össze, a melyen az elnöki tisztelet be fogják tölteni.

— **A csanádi főispán beiktatása.** *Makó*ról táviratozzák: *Návay* Tamást, Csanádmegye új főispánját ma iktatták be hivatalába nagy pompa és lelkes ünnepek mellett. A város határában *Hervay* István alispán fogadta a főispánt, aki a megyegyűlésen az eskütétel és *Tóth* József főjegyző üdvözlő beszéde után tartalmas beszédben kifejtette programját. Délben *Návay* Tamás tiszteletére lakoma, este pedig díszelőadás volt a színházban. A makói polgárság este zenés fáklyásmenetet is rendezett az új főispánnak. Részt vettek a beiktatáson és nagyhatású beszédeket mondtak Csanádmegye országgyűlési képviselői: *Justh* Gyula, *Nagy* Sándor dr. és *Návay* Lajos dr., továbbá *Meskö* Sándor dr. nyugalmazott főispán. — Aradvárost *Lócs* Rózsa tanácsos és *Műlek* Lajos dr., Aradvármegyét *Verzár* Márton képviselte, Hódmezővásárhelyt nagy küldöttséggel *Endrey* Gyula orsz. képviselő, azonkívül képviselve volt a többi szomszédos törvényhatóság is.

— **Az államvasutak új elnökgazgatója.** Egy estilap jelenti: Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, *Ludvigh* Gyula, az államvasutak elnökgazgatója legközelebb megválí állásától és helyébe *Ráth* Pétert, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatóját fogják kinevezni. *Ludvigh* Gyula az kormány hivatalbalépésekor azonnal rendelkezésre bocsátotta állását *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszternek, aki akkor felkérte az elnökgazgatót, hogy vezesse tovább az államvasutak ügyeit, míg alkalmas utódot talál. *Kossuth* Ferenc erre a fontos állásra *Ráth* Pétert szemelte ki.

— **Tűzoltók a belügyminiszternél.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az országos tűzoltó-szövetség ma délelőtt tisztelettel *Széchenyi* Viktor gróf elnök vezetésével *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszternél. A küldöttség tagjai voltak: *Óváry* Ferenc, *Szilly* József dr., *Lukács* Gyula tűzfelügyelő, *Szabó* Gyula, *Vida* Pál, *Brabás* István, a szövetség előadója. A belügyminisztert *Széchenyi* Viktor gróf üdvözlölte és kérte, hogy az új tűzrendészeti törvényt mielőbb terjessze a Ház elé. *Andrássy* belügyminiszter a küldöttséget igen szívesen fogadta s megígérte, hogy kérését teljesíteni fogja.

— **Közgyámválasztás.** A *Dániel* Kálmán nyugalmomba vonulásával megüresedett közgyámí állást szerdán tölti be a városi közgyűlés. Az állásra hárman pályáztak: *Murády* Ámos és *Masztig* Emil rendőrhadnagyok és *Szuchy* Károly iktató. Mint értesülünk, az állás elnyerésére legtöbb kilátása *Murády* Ámosnak van, aki már huszonegy éve áll a város szolgálatában.

— **Nyugdíjba vonuló főfelügyelő.** Nemrégiben a Máv. három aradi főfelügyelője nyugdíjba vonult. Most egy újabb nyugdíjazásról értesülünk: *Korbuly* József főfelügyelő, az aradi üzletvezetőség vonatmozgósítási osztályának vezetője visszavonul a szolgálatól. *Korbuly* József továbbra is Aradon marad, amelynek nemcsak társadalmi életében játszik rokonszenves szerepet, hanem a törvényhatósági bizottságnak is munkás, agilis tagja.

— **Erdekes teherpróba az aradi állomáson.** *Aradi Mérnök és Építész-Egylet* a következő közlését kéri: Az arad-csanádi vasutak által az aradi műhelytelepen vasvázás betonból épült vasúti hidnak a szakadárig folytatandó terhelése f. hó 6-án, vasárnap délelőtt 9 órakor fog megejteni. A csanádi vasutak igazgatóságának szívesége folytán ezekhez a műszaki tudományok szempontjából rendkívül érdekes kísérletek és próbákhoz az egylet tagjait meg hívjuk. *Zielinski* Szilárd dr. és *Czakó* Adolf műegyetemi tanárok ígéretét bírnak, hogy a helyszínen a terveket, illetve a hidpróbanak statisztikai számítások alapján várható eredményeit előadás alakjában ismertetni fogják. — *Ar. elnökség.*

— **Az első építész-doktor.** *Budapestről* jelentik: A József műegyetem tanácsa ma délután avatta műszaki doktorrá *Hüll* Dezső építész, technikai adjunktust, aki az ország első építész doktora. A felavatást *Bodola* Lajos dékán végezte s avatás után *Jónás* Odön rektor szép beszédet intézett az új doktorhoz, a kit a hallgatóság lelkesen megéljenzett.

— **Ujságírók a t. Házban.** A közönség, mely távolról szemléli az eseményeket, azt hiszi, hogy minden branché közül az ujságírás az, melynek révén a legkönnyebb képviselői mandátumhoz jutni. Az ujságíró naponként értekezik a vezető politikusokkal, állandóan a politika kulisszái között jár s naponként újabb érdemeket szerez az ugynevezett közügyek körül. Ha a legkisebb fiskálisok jogot formálnak ahhoz, hogy egynéhány ezer választót az ország színe előtti képviselhesse, miért ne lenne meg ugyanez a joga az ujságírónak is, aki egyéni élete ezer apró kellemességét föláldozza, csak hogy a maga kötelességét föláldozza csak hogy a maga kötelességeit teljesíthesse? Elmerítve tehát az ujságírók mindenekelőtt kvalifikálva vannak a képviselőségre, de a gyakorlat ez esetben csak nagyon kevésbé valósítja meg az elmélet törvényeit. A most lefolyt választások alkalmából, a mai napig, mindössze 13 aktív ujságíró került be a t. Házba. Névszerint: *Benedek* János, *Beniczky* Odön, *Farkasházy* Zsigmond, *Gratz* Gusztáv, *Hollász* Lajos, *Hódy* Gyula, *Holló* Lajos, *Hoitsy* Pál, *Lovászy* Márton, *Papp* István, *Rákosi* Viktor, *Szécsé* József és *Szatmári* Mór De raktuk kívül még vannak néhányan, akik vagy régen foglalkoztak az ujságírással, vagy még most is aktív művelői az irodalomnak. Ilyen a két államtitkár: *Günther* Antal és *Bolgár* Ferenc; mindketten hosszú éveken át előkelő tagjai voltak a fővárosi zsurnalisztikának. Régi ujságíró *Hentaller* Lajos, *Hock* János és *Vászonyi* Vilmos; a vidéken sok ujságírói érdemeket szerzett *Buzsá* Barna és *Hédekvári* Lehel; *Bródy* Ernő pedig hosszú időn át parlamenti tudósítója volt egy fővárosi napilapnak. Az ugynevezett belietristák közül, akiket egy időben *Jókai* Mór, *Tóth* Kálmán, *Vadnay* Károly képviseltek a parlamentben s akik között még a múlt évben *Herczeg* Ferenc is helyet foglalt, ezuttal *Sipulus* és *Mikszáth* Kálmán került be, az utóbbi csak a legkeményebb küzdelmek árán.

— **Eljegyzés.** *Ludvigh* Lajos, az *Andrány* Károly és fia vas-nyak-kereskedő cég hivatalnokja eljegyezte *Szilágyi* Ilonka kisasszonyt Aradon.

— **Aradi tanárok Budapesten.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a budapesti II. kerületi tanítónképzőben július havában működő tanítónők részére továbbképző tanfolyamot rendez. A miniszter e tanfolyamra előadó tanároknak *Wagner* János és *Urhegyi* Alajos aradi áll. tanítónképző intézeti tanárokat rendelte fel. *Wagner* biológiai előadásokat, *Urhegyi* pedig

mintatanításokat tart és vezeti a gyakorlati képzést.

— **Nyomdász jubileum.** Ritka sor az, ha az ujságíró, vagy a nyomdász jubilál. Tíz esztendő az ólombetűk világában olyan számottevő, mint más ember életéből kétszerannyi. Egy negyedszázad pedig: valóságos emberöltő. Huszonöt, derék munkában töltött esztendő ünnepét áll holnap a mi munkástársaink közül három: *Buday* Gyula, *Koltz* Ferenc és *Weinberger* Ferenc. Az ő ünnepük, amely az aradi nyomdászok minden egyesének is ünnepe, — csupán visszatekintés egy-egy becsületes, igaz munka, amely méltán büszkévé teheti a jubiliánsokat, az ő szaktársait és büszkévé tehet bennünket is, akiknek ilyen társaink vannak a mi nagy munkánkban. A jubileumot az aradi nyomdászok és az ünnepelték tisztelői holnap, vasárnap délután ünnepélyes társas összejövetellel ülik meg a *Csermák* féle 888-as vendéglő külön nyári helyiségében, délután 3 órakor. Erről az ünnepség rendezői ez uton is értesítik az összes érdeklődőket.

— **Halálozás.** *Gregory* Edéné, született *Brosman* Borbála tegnap reggel 58 éves korában Aradon meghalt. Az elhunytat holnap délután 3 órakor temetik az Aranykéz utca 21. számú házból.

— **Vasutasok napja.** A magyar szent korona országai vasutas szövetségének aradi kerülete május hó 6-án vasárnap délelőtt 11 órakor a *Tóth* féle (ezelőtt *Kass*) vendéglő külön helyiségében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal:

1. Himnusz. Éneklé a kerületi dalárda.
2. Elnöki megnyitó. Tartja *Bene* Gyula.
3. Titkári jelentés. Tartja *Bodnár* Sándor
4. Pénztári jelentés. Tartja *Belloni* Dezső.
5. Választások megejtése.
6. Igadtványok.
7. Zárzó. Tartja *Bene* Gyula.

A gyűlésre meghívták *Kossuth* Ferenc kereskedelmiügyi minisztert, *Battányi* Tivadar gróf szövetségi elnököt, *Szterényi* József államtitkárt és *Vászonyi* Vilmos országgyűlési képviselőt is. A *Tóth* féle vendéglő termében és kerthelyiségében este, a szövetség által letéendő segély- és jóléti intézményeinek javára, társasvacsorával egybekötött est. Az ünnepi és vigalmi-bizottság élén *Ernő* áll. A társasvacsora kezdete 8 óráig, estély kezdete 10 órakor lesz. Az megjelenőknek a társasvacsorán való nem kötelező. Egy teríték ára személyenként korona. Belépő díj: szövetségi tagoknak mélyjegy 50 fillér, családjegy 1 kor., nem szövetségi tagoknak személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor.

— **Az új rendőrfelügyelői állás.** Az ujonnan kreált rendőrfelügyelői állásra, mint említettük, negyvenketten pályáztak, a pályázók közül az állás elnyerésére legtöbb kilátása *Valenta* József detektívnek van, aki számos bűnpörben adta tanujelét kiváló ügyességének.

— **Az iroquois színház katasztrófájának epológusa.** Mint ismeretes, 1903. december utolsó napján rémes tűzkatasztrófa támadt a *chikagói Iroquois* színházban, ahol hatszáz ember lelte a halálát. Több száz pör indult meg azután, amelyben a szerencsétlenül jártak hátramaradtjai kártérítést követelnek a színház részvénytársaságtól. A kártérítési összegek meghaladják a tíz milliót koronát. Mint most *Chikagó*ból jelentik, a részvénytársaság, amely egyuttal igazgatta a színházat, most fizetésképtelenséget és csődöt jelentett be, úgy hogy az összes pereskedők elesnek minden kártalanítástól. *Chikagó*ban ez a dolog nagy izgatottságot kelt.

— Még egy primadonna kereskedő. Budapesti színházi körökben suttogva beszélnek a legújabb színházi szenzációról, mely nagy konkurrenciára készül a gyűszű-vásárral. Arról van szó, hogy Kürty Klára, a Király-Színháznak ösztől kezdve primadonnája legközelebb egyik ismert osztálysorsjáték üzletben osztálysorsjegyeket fog árulni. Az üzlet tulajdonosa a napokban kereste fel a külföldi utjáról hazatért primadonnát s megkérte, hajlandó lenne osztálysorsjegyeket árulni, ha a bankár a sorsjegyek utáni nyereség egy részét jótékonycélra fordítaná? A válasz igenlő volt. A legközelebbi napokban tehát a jótékony emberek a Kossuth Lajos utca helyett egy banküzletbe fognak sietni, nem gyűszűért, de osztálysorsjegyért. Igaz ugyan, hogy a gyűszű ára tíz fillér, az osztálysorsjegy pedig tíz, sőt százhatvan korona, de viszont az osztálysorsjegyeknek megvan az az előnye, a mi a gyűszűnek nincsen, hogy tulajdonosa nagy összegeket nyerhet.

— A gőzgépközelők és kazánfűtők vizsgálóbizottsága május hó 13-án Aradon képesítő vizsgálatot tart. A vizgázni akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. Iparfelügyelőséghez, Arad Rákóczi utca 20. szám I. emelet nyujtsák be. — Az elnökség.

— Érdekes kettős esküvő. Eredeti előzménye van egy kettős esküvőnek, melyet e naponkban ünnepeltek a fővárosban. Egy fiatal mérnök, aki többféle építkezési munkálataira vállalkozott, munkássztrájk miatt anyagi zava okkal küzdött. Egész vállalatát megakadt olynyira, hogy kénytelen volt műszaki vállalatát felosztani. Irodájában a többek között egy tehetséges fiatal mérnök volt főmunkatársa, akitől a személyzet elbocsátása alkalmával könyvezeve búcsúzott. Szomorú szívvel ült szobájában a letört vállalkozó, mert anyagi romlása egyúttal megfosztotta őt ideáljától is. Késégsbeesett hangulatát azonban egy örömhír hirtelen megváltoztatta. Volt munkatársát ugyanis Török bankházában Budapest, Teréz körút 46 szám alatt a szerencse egy nagy főnyereményhez juttatta és ennek alapján eljött volt főnökehez azon ajánlattal, hogy ökeeros társas viszonyt létesítsenek egymás között. Egyúttal azt is bejelentette, hogy főnöke menyasszonyának fiatalabb nővére kezét is megkéri. Mindezt a szerencsét a Török A. és Tsa bankházában (Budapest, Teréz körút 46) szerencsesorsjegy idézte elő.

— Egészséges gyermekek képezik az anya büszkeséget. Már zsenge korban biztosíthatjuk az egészség alapfeltételeit az által, ha a gyermekeket Kufeké gyermeklisztrel és tehéntejjel tápláljuk, a mely a hígított tejnek a tápláló erejét emeli, azt a pelyhes megolvasztás által a gyermekek könnyebben megemészthetővé teszi és az bélerjedések meggátlása által a gyomor- és végi ellen védelmet nyujt, továbbá a csontzést előmozdítja, úgy, hogy a testüny a lon növekszik. Kufeké gyermeklisztrel nyugodtak, nem szenvednek puffadások, szesznek, jó étvágyuk és rendszeres emésztésük és minden irányban jól fejlődnek.

— Senki sem tudja, hogy mit rejt a jövő. Saján nagy szerencsét óhajtunk és amit oly ak képzelünk, sokszor oly közel van hozzánk. Csak cselekedni kell. Elmúl, idők terhét és gondját egy csapásra elvethetjük és az élet hirtelen derűssé és napsugarassá lehet mindenki számára. S mégis csak kevesen értik a kellő pillanatot kihasználni. A nagy kir. szab. osztálysorsjátékkal is így vannak az emberek. Hiányzik hozzá a merészség, bár egy régi közmondás, hogy: „a ki mer, az nyer!” A 18 ik sorshuzáson nem kevesebb, mint 62,500 nye remény kerül kiosztásra, köztük csodálatosan nagy összegűek. A Dörge Frigyes bankháza Budapest, Kossuth Lajos utca 4. és Zoltán utca 16. egy egész különös módot nyujt vevőinek a sorsjegyek saját megválaszthatására. Mindenesetre ajánatos, ha mindenki már most biztosítja a 18-ik sorsjáték rendkívüli nyereségeihez való részvételét. A Dörge Frigyes sorsjegyei iránt bámulatosan nagy az érdeklődés, ami érthető is, tekintve, hogy ez a bankház eddig nem kevesebb, mint 2307 nagyobb nyeresémet fizethetett ki vevőinek.

— Csak jó áru kapható Hegedüs Gyula kafe, pipere, illatszerek és fodrasati cikkek kereskedésében Arad, Andrassy tér 15. Valódi francia és angol illatszerek, hőlgyoporok, körömápolási szerek, manicure garnitúrák, francia különlegességek és mindennemű gummiáruk francia választékban.

— Urilási szerencse Gaedickeknél. A most befejezett utolsó osztály húzásán a legnagyobb főnyer-

reményt, 400 000 koronát $\frac{8}{10}$ ad részben a 19406 számra, továbbá a 30 000 koronás főnyereményt $\frac{4}{10}$ ed részben a 88837 számra egy és ugyanazon napon a szerencse által oly különösen kegyelt Gaedicke A. bankház, Budapest, Kossuth Lajos utca 11. sz., szerencsés vevői nyerték. Immar negyedszer jutott fenti szerencsegyűjtőde azon kellemes helyzetbe, hogy vevőinek a 400 000 koronás főnyereményt fizetheti ki Emítésre méltó, hogy egyedül a folyó sorsjátékban Gaedicke bankháza a 400 000, 60 000, 30 000, 15 000, 10 000 és sok 5000, 2000 stb. nyereseményeket fizette ki.

— Szolid és divatos selyem és bársony szövetek gyermekeknek, vagy blousoknak, úgy ünnepi ajándékok szükségleténél figyelembe ajánljuk lapunk 15. oldalán Schweitzer & Co Luzern (Schweiz) világhírű selyem szövet export cég hirdetését.

— Hajhullás ellen használjon Perolint 1 üveg 1 kor. Vojtek és Weisznál. 112

VÁROS ÉS MEGYE.

Aradváros közgyűlése.

— A tárgysorozat. —

Folytatólagos sorrend. 27. A tanács betérjesztí az aradi villamos részvénytársasággal a Zsigmond házi világítást szolgáló huzalnak áthelyezésére vonatkozólag megkötött egységet jóváhagyás végett. — 28. Fodor és Reisinger cég kérvénye a Maros utcában építendő magtár engedélyezése iránt. — 29. Steiner József kérvénye a Bockó utcai teleknek felosztása tárgyában. — 30. Fränk S. József kérvénye a Hajóutca 1. számú telken tüzi-fa telep engedélyezése iránt. — 31. A tanács jelentése a színházi épületben lévő sörcsarnok helyiségnek bérbeadása iránt. — 32. Volf Teréz és Jozefin kérvénye a városi színházi épületben bérelt lakás bérletének meghosszabbítása iránt. — 33. A tanács jelentése Schäffer Henrik és Jakabffy István és társa céggel a rendőrlégénység részére szükséges ruhák szállítása iránt kötött szerződés tárgyában. — 34. U. annak jelentése Auffericht Miksával a lerakóhely bérlete iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. — 35. Az üresedésben levő közzámok, irodai segédtszint és a még esetleg üresedésbe jövő állásoknak választás utján való betöltése. — 36. A miniszterelnök leirata az ujonnan kinevezett kormány üdvözlése tárgyában. — 37. A városi iskolaszék előterjesztése a községi polgári fiú és po'gári leány iskolának az állam által való átvétele tárgyában. — 38. A tanács betérjesztí a járda és utca területek folalásáról s az azért fizetendő díjakról szóló szabályrendelet tervezetét.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A püspök műkincsel. Budapestről jelentik: Abban a bűnpörben, amelyben Kassa püspökének, Bubics Zsigmondnak az ügyvédje kérésére László Fülöp műkereskedőt és Hajnóczi Józsefet letartóztatták, a királyi tábia tudvalevőleg mind a két foglyot szabadon bocsátotta. Mikor az eljárás megindult, a bíróság több nagyértékű és Lászlónak birtokában talált műtárgyra fenyítő zárlatot is rendelt. A műkereskedő védője, Várkonyi Oszkár dr. a zárlat feloldásáért folyamodott utóbb, hangsúlyozva, hogy hamarosan ugyis az egész bűnpört meg kell a bíróságnak szüntetnie, mert valójában maga a püspök panaszt sem tett. A beadvány következtében a törvényszék ma a büntető zárlatot csakugyan megszüntette. Erdemben tudnillik az egész vádra nézve Bakonyi dr. vizsgálóbíró legközelebb hozhatározatot.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara május hó 11-én, pénteken délután 5 óraker saját székházában (Nagykörút 11. szám) lévő nagytermében közgyűlést tart. A napirend főbb tárgyal: A kereskedelemügyi miniszter leirata az aradi falparosoknak adományozandó munkagépek elhelyezésére vonatkozólag bekívánt jelentés felterjesztése iránt. Ugyanazon miniszternek leirata az aradvárosi bérkocsi ipari szabályrendeletben megállapított bérkocsi létszámra vonatkozó pont véleményezése iránt. Társkamaraíratok: a) a debreceni hazánk gazdasági

önállóságának tényleges megvalósítása érdekében; b) ugyanazé egy országos mezőgazdasági ipari állam más létesítése tárgyában; c) ugyanazé olcsóbb, 2 vagy 8 filléres, kizárólag a helyi forgalomban használható levelező-lapok kiadása iránt; d) a kassai a szentképek elárusítását terjesztő vállalatok és ügynökök visszaélései ellen; e) a kolozsvári a kereskedő segédkek külföldi utazási ösztöndíjban leendő részvételére iránt; f) a temesvári a gazdasági egyesületek és hitelszövetkezetek jogosulatlan áruladása ügyében. Az ipartestületek országos szövetségének átirata a rendes tagok sorába belépés iránt. A „Magyar Iparjog v. delmi egyesület” felhívása az egyesületbe leendő belépés iránt. A hazai ipar támogatása. (Az aradi nők iparpártolási szervező bizottságának, a kassai és temesvári társkamaraéknak megkeresésével) Az aradi könyvnyomdatulajdonosok beadványa a helyi ipar pártolása érdekében. A munkás-balesetbiztosításnak társadalmi uton való megvalósítása (Goldberger Leó dr. javaslata.) Levelező tag választása. Nagy Sándor kultúr indítványa a közgyűlések idejének megváltoztatása érdekében.

— Az aradi közúti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1906. évi április 16-tól 30 ig. Személyszállítás 1906. április 16-tól 30 ig 23062 személy, bevétel 4504 korona 50 fillér, 1905. április 16-tól 30-ig 22484 személy, bevétel 4434 korona 80 fillér, 1906. január 1-től április 30 ig 144375 személy, bevétel 30588 korona 10 fillér, 1905. január 1-től április 30-ig 138588 személy, bevétel 29219 korona 80 fillér. Teherszállítás 1906. április 16-tól 30-ig 2440380 kilogram, bevétel 2471 korona 03 fillér, 1905. április 16-tól 30 ig 2094140 kilogram, bevétel 2508 korona 49 fillér, 1906. január 1-től április 30 ig 23238430 kilogram, bevétel 23996 korona 47 fillér, 1905. január 1-től április 30-ig 15800140 kilogram, bevétel 18001 korona 30 fillér.

IDEGENEK ARADON.

Május 5

Fehér Kereszt szálloda Javoluk Gusztáv mérnök Budapest. — Lovak Ottó magánzó és neje Kolozsvár. — Mayer Jenő kereskedő Debrecen. — Grünfeld Rudolf utazó Budapest. — Puskás István és neje Kovászna — Szegfy Ferenc utazó Budapest. — Dek Lipót kereskedő Budapest. — Polynas Elemér önkéntes Kikinda — Fleischer Samu kereskedelmi utazó Budapest. — Messinger Károly utazó Brük. — Harter János utazó Bécs. — Baumgartner Ferenc Sass — Ripper Ede utazó Bécs — Guzmend Bela utazó Trieszt. — Bahrah Gusztáv utazó Bécs. — Simon Félix utazó Linz. — Violin Zsigmond utazó Bécs. — Zwak Frigyes utazó Pozsony. — Dunisberg Károly utazó Berlin. — Merkatz Károly utazó Krakau — Kornisz Béa utazó Budapest. — Pfeiffer Márton utazó Ujvidék — Vecsera Agoston utazó Bécs.

Központi szálloda. Pompery Elemér szabalmi bíró Budapest. — László László orsz. képvis. Nagy-Iklód. — Jemity Zsigmond főmérnök Budapest. — Fribus Antonia állomástónök neje Petrozsény. — Hauer Vilmos bankhivatalnok Medgyes. — Schuller József Egyetértés titkára Budapest. — Seidner Sándor nagyfatereskedő Berzova. — Wirth János magánzó Bécs — Vogel Gyula utazó Bécs. — Kosalka János dr. ügyvéd Budapest. — Wailand Antal utazó Bécs. — Orbán Albert titkár Budapest. — Geiger Hugó utazó Budapest — Appel Lajos utazó Temesvár.

Vass szálloda. Brichta Sándor utazó Bécs. — Huber József utazó Bécs. — Kohn Ignác utazó Budapest. — Drezner Adolf utazó Bécs. — Kampfer Nándor utazó Bécs. — Mexner János kereskedő Kolozsvár. — Berkes Armin gyógyszerész Csermő. — Hajdu József szolgabíró Borossebes. — Fekete Mihály utazó Kolozsvár. — Szenes Adár ügyvéd Temesvár. — Kostia Lipót utazó Budapest. — Berger Rezső utazó Budapest. — Skazel Károly utazó Budapest.

Nádor szálloda. Lippay Arpad hivatalnok Budapest. — Körösy Lajos utazó Budapest. — Szende Jenő utazó és neje Budapest — Orbán Albert utazó Budapest. — Bánoczi Gyula utazó Budapest. — Bloch Armin kereskedelmi utazó Miskolc. — Lanczi Jakab vonatvezető Borossebes. — Aranyos János bankhivatalnok és neje Békéscsaba. — Szücs György főbírtokos Arad. — Argyen István állatkereskedő Berza. — Putnoki Fatime őrmesterné Nagyhalomgy.

Vásároljon svájci selymet.

Kérjen mintát tavaszi és nyári újdonságainkól ruhákra és blousokra:

Kabutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile

Schantung, Szentgállel himzés, Mousseline 120 cm. széles, 1.20 kor. méterenkint fekete, fehér, egy vagy több színű.

Csakis eredeti szolid selyemszöveteket szállítunk magánosoknak, elvámolva és bérmentve. 3771

Schweizer & Co. Luzern U. 51. (Schweiz)

Selyemkelme kivétel. — Kir.-udv. szállítók.

CSARNOK.

A boldogság utja.

— Elbeszélés a római hanyatlás korából. —

Írta: Jean Richepin.

Fordította: Csillay Kálmán.

Midőn Gridulenis Vibeuna Rómába indult vala, Scyphros, a fölzsabadított öreg rabszolga átnyujtván léki az atyai jussáról szóló végrendeletet, így szólott hozzá

— Nagybölcsességű atyád akarata szerint husz éves korodik Numidiának egy kis falucskájában nevelkedtél, hogy erőt és egészséget szerezz az élet minden örömeihez, melyekben atyád mérhetetlen kincsel révén részed leszen. E kincseket azonban egy parancshoz kötötte. Föl kei keresned az örök városban Sphoragmas rabszolgakereskedőt, aki atyád parancsából már régóta egyengeti és készíti számodra az utat, mely téged a földi élet boldogságához vezet. Menj hát! Kedvező szelek szárnyán, te ifju félisten, birodalmunk legszerencsésebb halandója, te!

És ugyancsak ezekkel a szavakkal üdvözlé őt Sphoragmas, midőn Rómában érkezett:

— Birodalmunk legszerencsésebb halandója! mindent megtettem, hogy nagybölcsességű atyád parancsát a legutolsó betűig teljesítem. Mesterségem minden fortélyával olyan rabszolgákat neveltem számodra, akik az élet minden boldogságát megteremtik néked.

Egyet tapsolt és a kárptt mögül egy fehérbe öltözött, hatalmas termetű, kövér, tarfejű férfi lépett elő, aki imigy szólott:

— Nevem Bodella, Nápoly a hazám; negyven esztendője, hogy a konyha és a pince művészetét tanulom. Valamennyi mártás, mindenféle étel készítésének pontos hőfokát és a különféle borok zamatját ismerem. Hatvanhétféle új ételt találtam ki, de még többet is tudok. Olyan lakomát rendezek, hogy reggeltől másnap estig egyfolytában ehetik bárki és anélkül, hogy étvágya tompulna. Ezeket a lakomákat egy iustrumon át mindennap változatossá tudom tenni.

A kövér férfi távozván, egy sovány lépett helyébe. Fonnyadt, fakó arca festéktől piros; bodorított hajában aranypor ragyog; légmozdulatu, meztelen teste szagosolajtól fényes. Szíriának lakta tenger színében játszó szemével nynyorítva fuvolaszerű hangon megszólalt:

— Nevem nincs; nem ismerem a hazám, a korom, sőt még azt se tudom.

Nem fejezte be, hanem csókot intve eltűnt, miközben Lukrétius egy versét dudorászta, mely szerint Vénus az emberek és istenek gyönyöreit szolgálja.

Most egy ifju lépett elő; szép, mint Apolló, Az arca lelkesedés tüzeiben égett, lépése rythmikus, mozdulatai kifejezők. Tengerzöld bélsű, biborpiros ruha volt rajta, balkezeiben pikkelyekkel bevont lantot tartott, míg jobbke-

zében ezüst plektrummal a hurokat pöngetve, imigy szólalt meg:

— Athén a hazám és a halhatatlan Görögország lelke él bennem. Az eredeti mértékben és hangsúlyozással adom elő Homéros és Hésiodos isteni költeményeit, nemkülönb az újabb kimagasló költők ódsit. Aki szavaimat hallgatja, elleledi a sötét szárnyu idő mulását és szívében nepenthes édes nedvét érzi keringeni, mintha a zene és a gyönyör örök álomvilága borulna rája.

Most egy hosszú szakállu aggastyán lépett elő; arca komoly, homloka magas, ráncos; tekintete gondolatoktól terhes, akár csak Jupiter felhős arcúata. Megszólalt halkan, komoran:

— Az alatt a hosszú idő alatt, mióta az igazságot mindenütt és minden országban keresem, el is felejtém, melyik az én hazám s hány esztendőt éltem. Ugy tetszik, mintha öröktől fogva élnek és mintha a mindenség kezdeténél és végénél jelen való lettem volna. Ismerem a világ eredetéről szóló valamennyi tudományt s filozófiát és mindebből mindazt, ami tudásra érdemes; Epikurost és Zinont, Heraklétost és Demokréstot vegyesen, egyiket a másikkal magyarázva, kiegészítve. Így azután annak, aki elmélkedik, tehát magába mélyed, hogy önvilágán kívül el-elkalandozzék, meg tudom fejteni a lét minden kérdését és megfelelek arra is, vannak-e istenek s vajjon saját erejéből nem az embernek magának kell-e hogy önnön istene legyen, mint ahogy a magamé én magam vagyok; aki különben csak alázatos rabszolga ebben a nagy világegyetemben.

(Vége következik.)

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Arad-i Közlöny távirati tudósítása. —

Szombat, május 5.

Amerika ¼ olcsóbb. Kínálat és vételkedv korlátolt. Elkelt 15,000 métermázsa buza változatlan áron. Az árak 100 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	16.44—16.46
Rozs októberre	13.52—13.54
Zab októberre	12.98—13.—
Tengeri májusra	13.60—13.62
Tengeri júliusra	13.78—13.80
Buza májusra	16.02—16.04

Északi tőzsde.

Buza októberre	16.45—16.48
Rozs októberre	13.52—13.54
Zab októberre	13.—13.02
Tengeri májusra	13.66—13.68
Tengeri júliusra	13.84—13.86
Buza májusra	16.04—16.06

Irányzat kellemes.

Osztrák hitelrészvény	693.75
Magyar hitelrészvény	820.—
Leszámitóbank részvény	508.50
Rina-Murányi vasmű részvény	582.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	683.50
Közuti vasut	598.50
Városi villamos vasut részvény	323.—
Erzsébet szanatórium sorajegy pénzben	10.—
Erzsébet szanatórium sorajegy árúban	11.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 5. —

Magyar csobrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 120—122 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 128—128 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 128—130 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 128—130 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 124—126 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 121—123 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 117—119 fillérig.

Sertéslétszám: Május 2. napján volt készlet 57,673 darab, május 3. napján felhajtott 1335 darab, május 3. napján elszállított 1235 darab, május 4. napján maradt készlet 57,773 darab.

A hírtől sertésüzlet irányzata: Kissé kellemesebb.

NAPIREND

Május 6. Vasárnap. Róm. kath. naptár: József oltalma. — Protestáns naptár: János. — Görög-keleti naptár (április 23.): György. — A nap kél 4 óra 38 perckor, — nyugszik 7 óra 16 perckor.

Időjelés. A központ meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok.

Május 6. A magyar szent korona országai vasutas szövetsége aradi kerületének társasvacsorával egybekötött estélye (Tóth-vendéglő). — Az aradi haladás asztaltársaság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Városliget). — A battonyai gör. kei. szerb ifjuság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Nyári szinkör). — Az aradi tornaegyesület kirándulása Hódos-Bodrogra.

Május 7. Aradvármegye törvényhatósági-bizottságának rendkívüli közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az aradi tornaegyesület rendkívüli közgyűlése este 7 órakor (Lyceumi tornacsarnok).

Május 9. Városi közgyűlés délután 4 órakor.

Május 11. Orvosválasztás Szemlakon.

Május 12. Az aradi cs. kir. 12. huszárezred tisztikarának díjlovaglása Nagykikindán.

NYILTTÉR.*

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Gregory Ede a maga, ugy leánya Kornélia férj. Kulcsár Józsefné, veje Kulcsár József, és ezek gyermekei, sógornői Hanzlián Jánosné szüi. Brozmann Katalin és Brozmann Antónia, sógora Brozmann Miklós, nemkülönb számos más rokon és jóbarát nevében is fájdalomtelt szívvel tudatja a forrón szeretett és felejtethetlen nő, anya, anyós, testvér és rokon

GREGORY EDÉNÉ

szül. BROZMANN BORBÁLÁNAK,

folyó évi május hó 4-én, reggeli 9 órakor életének 58 ik és boldog házasságuk 14-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hült tetemet folyó hó 6 án d. u. 8 órakor fognak Aranykút-utca 21. számu házból a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a felső temetőben örök nyugalomra elhelyeztetni.

Az engesztelő szent mise áldozat folyó hó 7-én, d. e. 8 órakor fog a főt. Minorita-tyak szentegyházában az egek Urának bemutatatni.

Arad, 1906. május hó 4. 333

Aldás és béke lengjen perai fölött!

Sziveskedjék, figyelemmel olvasni

hogy 12 év óta fenálló és a legjobb hírnévnek örvendő

vászon, szőnyeg, női és férfi divatáru üzletemet

Andrássy-tér 20. szám

(Fischer Eliz) palotába

helyeztem át,

hol áruimat jutányos áron, valamint nagy választékban bocsájtom a n. é. közönség rendelkezésére.

Szives pártfogást kér

1308 Teljes tisztelettel

Nádlér Lajos.

Elfogad a magas építés körébe tartozó és mindennemű

irodai munkálatot,

um tervek, tervzetek, költségjegyzékek elkészítését, művezetés, elszámolás, felülvizsgálat végzését.

Építészeti és mérnöki ügyekben felvilágosítással szolgál.

Vázlatterveket 373
diimentesen küld.

NIGA JÁNOS

1211 műépítész irodája
ARAD, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 1. SZ.
(a város házával szemben.)

Magy. kir. szab. osztályosorsjáték

Az 1906. május 23. és 25-6m kezdődő

XVIII. sorsjáték

I. osztályának

huzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.

Az eredeti árak a következők:

Egy $\frac{1}{1}$	1. osztályu sorsjegy	12 kor.	— fil.
Egy $\frac{1}{2}$	1. osztályu sorsjegy	6 kor.	— fil.
Egy $\frac{1}{4}$	1. osztályu sorsjegy	3 kor.	— fil.
Egy $\frac{1}{8}$	1. osztályu sorsjegy	1 kor.	50 fil.

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, — többek közt a következő számok:

47767	47771	76837	76842
$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{1}$	$\frac{2}{2}$	$\frac{2}{2}$
25778	25800	99354	99373
$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$	$\frac{4}{4}$
11956	11975	36051	36060
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
50763	50773	55810	55824
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$
92630	92636	92642	92650
$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$	$\frac{8}{8}$

Az 1903. július 15-én

eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36051. szám tizenötezer

koronát; az 1905. április hó 15-én eszközölt huzás alkalmával az általam eladott

36053 szám ötezer

koronát, végre a f. évi február 14-én tartott huzás alkalmával az általam eladott

99354. szám tizezer

koronát nyertek. Ezekon kívül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

Wallfisch Armin

bank- és váltó-üzlete Aradon.

Alapított 1875. évben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

1297 Helybeli és megyei telefonszám 129.

A haj épsége. A hajhullás leggyakoribb okainak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyásza is bebizonyította, a fejbőr korpa képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrovidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr korpa képződés a hajtalajt megzavarja és a haj gyökereit kiszáradja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrolin hajszesz” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után megszűntet mindennemű haj-

betegséget, meggátolja az ősülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növekedését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigoruan ügyelni. Minden más néven forgalomba hozott hajszesz csak silány, ártalmas utánzat. Kapható az egyedüli készítőknél: Koráni és Wachsmann drogeria és cosmeticai laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerész urnál. 1906

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legesekélyebb zsírtartalma, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést. Mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis Hoff János névelés és oroszán-védjeggyel. Osomagok $\frac{1}{4}$ kgr. 90 fillér $\frac{1}{2}$ kgr. 50

Mindenütt kapható.

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 812

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége SZABADSÁGTÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Dél előtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. n. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1906. május 6-án.

ÜRESEDÉSBEN LEVO ÁLLASOK:

Vidéki fűszer és vegyeskereskedés részére a magyar, német és román nyelvben jártas első segéd kerestetik.

Disponens a liszt, bor és pálinka szakmából, perfekt magyar-német levelező — a szerb nyelvet is bíró — évi 6000 kor. javadalmazással kerestetik.

Helybeli nagykereskedés részére a magyar és német nyelvben jártas gép- és gyersíró-kisasszonyt.

Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvet bíró szak-képzett segédet.

Aradi játék rövid- és férfi divat üzlet részére két segédet.

Vidéki fűszer és rőfös áru üzlet részére a szerb nyelvben jártas segédeket.

Több vidéki rőfös és vegyesüzlet részére a német és román nyelvet értő segédeket.

Vidéki rőfös-üzlet részére idősebb, a német nyelvben jártas segédet.

Vidéki fűszer és osemge üzlet részére fiatal ügyes segédet.

Vidéki vaskereskedések részére több ügyes segédeket.

Vidéki rőfös- és fűszer üzlet részére több fiatal segédet.

Vidékre a tót nyelvben jártas, rőfös és rövidáru szakmabeli segéd.

Vidéki fűszer és vegyesáru üzlet részére románul tudó segédet.

ALLAST KERESOK:

Utazói vagy raktárnoki állást keres óvadékos nyújtható egyén.

Irodai teendőben jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

Gazdasági és műszaki képzettséggel bíró mérlegképes könyvelő és magyar-német levelező irodai alkalmazást keres szerény igényekkel.

A fűszer és rőfös-áru szakban minden igényeknek megfelelő segédek.

Mérlegképes könyvelő, magyar-német levelező fél napi könyvelési órát keres betöltésre.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor, titkár. 381 Keppich Zsigmond, elnök.

Következő

ujdonságok

876

érkeztek

Kerpel Izsó

30,000 kötetes

kölcsönkönyvtarába:

Griffiths: A 99-es számú szoba, Szabó B: Borus napok, Don Juan: Emlékiratai, Pongyolák lovagjal, Lux Terka: Leányok, Török: A tévedés ha'ottja. Tolnai: A báróné ténsasszony, Gaál I: Szirmay Ilona. Szöllősi Zs.: A híres Bodolay, Maupassant: Mont-Oriol, Szikra: Enyém, Herczeg: Lélekrablás, Havas: Töretlen uton, Nobody: A fehér perjel, Legrande: A házasság titka, San Giusto: Fede, Gárdonyi: Két Katica bogár, Doyle C.: A Bervill fejdisz, Az eltűnt menyasszony, A ferdeszáju, A hampshirei mezél lak, Ignotus: Olvasás közben, Nagy E.: A Gödiék, A verbászi borbélylányok, — Coulevain P. de: A diadalmas Éva.

Németben: Peard: Mademoiselle, Ouida. Farnmor, Benson: Dodo, Busse: Die Referendarin, Schnitzler: Der Ruf des Lebens, Sims George: Die Junge Frau Kandel, Auernheimer: Die Verliebten, Höcker: Don Juans Frau, Geyerstam: Buch von Brüderchen, Strauz: Freund Hein, Werder: Im Burgfrieden, Stenkievicz: Auf dem Felde der Ehre, Mirbeau: Sebastian Roch, Wilde O.: Der glückliche Prinz, Ein Haus aus Aepfeln, Dorian Grays Bildnis, Sophus: Aabelö, Willy: Pariser Nächte, Mark Tom: Annemarie, Ljesskov N.: Der versiegeite Engel, Marni: Grossstadtplänzchen, Voigt Diderichs: Dreiviertel Sund vor Tag, Beyerlein: Similde Hegewald, Kellermann: Ingeberg. Schneider: Die Tillemanns, Paradowska: Eine romantische Heirat, Bierbaum: Stilpe, továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill., vagy kötelezve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy fűzetenkint 14 fillér.

Legújabbak: Kálmán J.: Pereszélynyi juss Zerkovitz: Berger Zsiga, Kató, Szívem Katája Kun L: Helyre asszony, Kontor: Tulipán esárdás Ascher Koldusgróf, Jacobi: A legvitézebb huszár Lehár: Die lustige Witwe, Verő: Lányka Fehér J.: Ha a virág, Huszka: Gül-Baba, stb.

Az új pótjegyzékek

megjelentek

és ingyen kaphatók.

Egész könyvtárak vétele, könyvtárak berendezése és kiegészítése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-zenemű és papírkereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Zacherlin

**nagyszerű
rovarirtó szer.**

Csakis üvegben tessék venni!

Kapható a következő ezégeknél Aradon:

Altmann Ede Baumann B. Belgrader K. és Tra Braun N. A.	Daimel Lajos Donath Simon Dürr Gusztáv Dürr Kocsárd	Duzsek Ferencz Erbeszkern Béla Éles Armin Färber L. és Testvére	Fejér Gyula Gróf László Guttman Samu Hoffmann Irén	Karátsonyi Antal Lázár Gyula Meer Mór és Fia Nagy Farkas	Pollak József Preisach Vilmos Prolich István Rothstein Mór	Schlesinger Béla Schwarz M. és Társa Schwarz János Steintzer N.	Vojtek és Weisz Weigl Adolf és Tsa. Weisz Dávid Werner Sándor
-
Uj-Arad: Elsele János, Theiss Miklós, Zimmer Mátyas.	Battyn: Klein Márton.	Mária-Radna: Jeszti Árpád, Felix Károly, Weiszberger Pál.	Pankota: Barna Lajos, Lengyel Sándor, Messzer Lipót és Fia, Pavlovics Constantin.	Seborsin: Róth Mór, ifj. Róth Bernát.
Battonya: Fischer Hermann, Geller Ferencz.	Csermő: Holländer Sam. és Fia.	Mezőhegyes: Auspitz Lajos, Schönberg Jakab.	Radna-Lippa: Bisele Mátyas, Reisenberger Miklós, Schwarz Ferencz.	Uj-Szt.-Anna: Henny Károly.
Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.	Guraboncz: Schwarz Sámuel, Weissberger Sámuel utóda.	Magy.-Pécska: Simberger Sándor, Turszky Nándor.	Világos: Weber János, Kreitler Vilmos.	1011

Nagy Sándor vendéglője,
Toldy Club helyisége,
ARAD, Kápolna-utca 8. szám,
volt **Lámzer** féle vendéglő.

Ajánlja a legjobb kitűnő hegyi borokat, ugyisintén izléses ételeket pontos és gyors kiszolgálás mellett.

Számos látogatást kér tisztelettel
Nagy Sándor
vendéglős. 997

226—1906. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épületben lévő sörcsarnok és hozzá tartozó lakásnak folyó évi novembertől 1-től való bérbeadása iránt 1906 évi május hó 7 én d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 10150 korona évi bér.

Bánatpénzzel leteendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

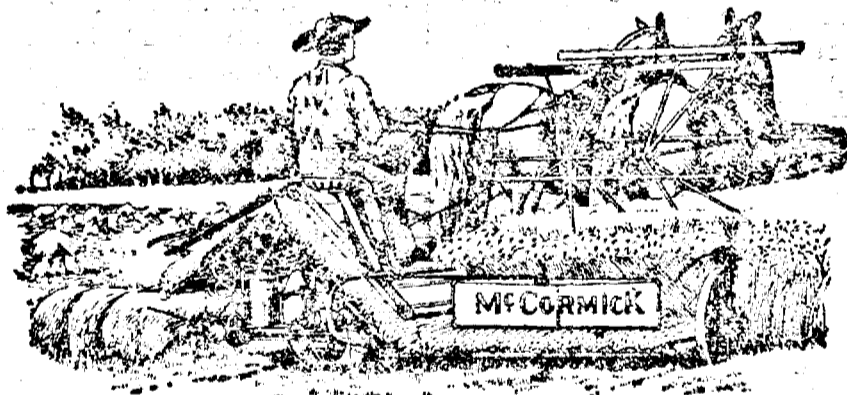
Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1906. évi április hó 30 án tartott üléséből.

Kiadta:
Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

McCormick Harvesting Machine Company
(Chicago-i aratógépszár.)

Kizárólagos raktár és képviselő: 1125

Kovács Soma és Társa Arad, Neuman-palota.

Gyártmányok: Kéveköti- és marokrakó- aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő-gereblye, és „Manilla” kéveköti fonál.

Ne csak olvassa

hanem tegyen kísérletet a régen bevált orvosi

Steckenpferd Liliom-tejszappannal

Bergmann és Társa szög gyármánya Dreza és Elba melletti Teschenben. Az előtti Bergmann-féle Liliom-tejszappan (a két törpe védjeggyel) amely mentesíti az arczot a nyári pattanásoktól és gyönyörű feher és finom szint ad az arcznak.

Darabonként 80 fillérért kaphatók a következő gyogyárakban:

- Hajós Árpád,
- Rozsnya Mátyas. 1063
- Földes Kelemen és
- Vojtek és Weisz droguerijában.

Könyvkötészetünkben
egy ügyes fiu
tanulónak
felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

A tisztelt közönség figyelmébe!!
1906. május 1-én

üzletem a „Fischer Eliz“-palotába, Sugár József angol uriszabó mellé való

1083

áthelyezése miatt,

a raktáromon levő összes briliáns, ékszer, arany és ezüst, valódi I. rendű genfi férfi- és női zseboráim, ezüst dísz tárgyak és étesszökeim.

mélyen leszállított, minden elfogadható árban kiárusítom.

Tessék meggyőződni!

Kiváló tisztelettel

Weinberger Ferenc,

Művészi kivitei ezüst „Tulipán” jelvények.

A propos!

Beszedés a hajkivételre vagy hajkivételre? Ha igen egy kuncs egyenes megpróbálat!

Steckenperd Bay-Rum

Bergmann és Társa gyártmánya Bróda és Elba mellett Teuchen. Azelőtt eredetű Bergmann-féle Champeing Bay-Rum (3 törpe védjeggyel) Evidé használat után megmóltozunk ezen kiváló hajvix hatásáról győződni.

Készletben van két koronás üvegekben: Földes Kelemen gyégyárban, Komény Ferenc és Gruber Iainán utak földes üzleteiben. 1046

208—1906. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírósnak 1906. évi Sp. III. 112/3. számú végzése következtében Dr. Deutsch István aradi ügyvéd által képviselt Lusztig Mór aradi cég javára, Kaposztyák József pankotai lakos ellen 117 kor. 78 fillér s jár. erejéig 1906. évi február hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 1285 korona 41 fillérre becsült következő ingóságok m. m.: rövid árú nyilvános árverésen eladottnak. — Ezen árverés a világi kir. bíróság 1906. V. 83. és 160. sz. a kiküldő végzése folytán a felül foglaltat s Dr. Fáy Ignéz tomesvári ügyvéd által képviselt: Eisenszölder S. és Társa cég 972 kor. 90 fill. és Dr. Zoltán Emil pankotai ügyvéd által képviselt: Flebisch János és Fia m-rothwasseri cég 828 kor. 60 fill. és jár. követelése erejéig is meg fog tartatni.

Mely árverésnek a világi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 68/2 számú végzése folytán 117 kor. 78 fillér tökéletesítés, ennek 1905. évi szeptember hó 28. napjánál járó 5% kamattal, 2/3% váltódíj és eddig összesen 111 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Pankota köz-égen, végrehajtást szenvedett házánál leendő eszközölésére 1906. évi május hó 7. és 8-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség ese-

tén beesáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat másek is le- és felül foglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, úgy ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elkendeltetik.

Kelt Vnágoson, 1906. évi április hó 10. napján.

Tburánszky Sándor.
kir. bír. végrehajtó.

1507

CZERNÓCZKY MIHALY

ír és mű csipész

Aradon, Kossuth-utca 66. sz. Flók-útel: Boros Béni-tér 2. sz. (Kneffel-házban).

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe saját készítményű **uri-, női- és gyermek-czipő raktárát** rendkívül olcsó árak mellett. — Legjobb gyártmányú czipő lakkok, cremek és fűzők minden színben raktáron. 709

Kereskedelmit vagy 4 polgárit végzett

fiatal ember

jó írással, fizetés mellett mint gyakornok azonnali 1293

alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok **J. Deutsch Mór** céghez Arad, Forray-u. küldendő.

2872—1906. sz.

Haszonbérbeadási hirdetés.

Az Ó Szent Anna 1906. sz. tjkvben felvett és Kintzig Béla tulajdonát képező 885 hold 1589 négyszögöl „Nyéki” pusztai birtokot 1906. évi október 1-től kezdődő 6 é-re haszonbérbe adjuk.

Árverés határnapul folyó 1906. évi május 10-ik napjának d. e. 10 óráját tűzzük ki és erre a béreini szándékozók (a városi árveszék hivatalos helyiségébe) azzal hívjuk meg, hogy a haszonbérleti feltételek a városi árveszék kiadó hivatalában a hivatalos órák alatt bármikor is betekintheők.

Arad sz. kir. város árveszékének 1906. évi május hó 3-án tartott üléséből.

Institoris,
elnök.

Szent-László (Püspök) gyógyfürdő

Nagyvárad mellett, KERNÁTS JÁNOS, fürdőbőrlelő kezelése alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasúton Nagyváradtól fél, kocsi 2/3 órai távolságon. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 15 vonat közlekedik Nagyváradtól. A vasút állomása a fürdőtelepen van.

Az európai bíró 41° C. meleg természetes hévív javára van: az izmokat és izmek egyes bántalmait, idült és kélőmőm savas ízületi loboknál, csonttörések és kélőmőm visszamaradt vastagodásoknál, kényesnyelű és ruma kélőmőm alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál): kélőmőm borbajoknál, végtagi bajoknál; belsőleg: heveny és idült gombabántalmak, májbajok és vesekővek esetében. Állandó fürdőorvos: dr. Nagy Ignác.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 1 kor. 20 f. és 4 kor. közötti váltakozik. Gyógyterem (Cursalon) hirtapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztal. Terraszok szép kiltással. Étterem, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő üerdőben. Az erdőben jó tekepálya és Lawn-Tennis.

Öt tükörfürdő és három kádfürdő kivül mőrfürdők is vannak rendezesítve. Fürdők 40 fillértől 1 kor. 20 fillérig. Elsőrendű, kiltűmő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Villany-világítás. A legszebb kirándulás és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérlelő saját vezetése mellett. Prospektusát kívánatra küld a fürdőkezelőség. 8798

ARADI HITELBANK

MINT SZÖVETKEZET

ARAD, Boros Béni-tér 5. szám.

Veszünk azonnali készpénzfizetés ellenében:

Aradbelvárosi jól jövedelmező bérházakat és üres telkeket. Kisebb, nagyobb földbirtokokat a megye vagy ország bármely részében.

Bányákat, erdősegeket és egyéb ingatlanokat.

Csakis válaszbélyeggel ellátott ajánlatokra reflektálunk.

Szám: 1560/1906.

M Kir. Állami Gyermekmenhely Arad.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi m. kir. állami gyermekmenhely részére folyó évben — circa 1300 — gyermek részére szükséges téli ruházat szállítására és pedig:

I. Fiu öltöny. II. Leány ruhák készítésére szükséges barchent. III. Fiu és leány téli kabátok. IV. Téli alsó tricót. V. Téli kis fejkendő. VI. Téli nagy kendő. VII. Fiu téli sapka. VIII. Harisnya. IX. Leány alsó szoknyák készítéséhez szükséges barchent. X. Lábbeli; ezennel nyilvános árlejtést hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik a szállítást elnyerni óhajtják, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott és 10% bánatpénzt tartalmazó magyar nyelven szerkesztett és jól lepecsételt ajánlatukat 1906. évi május hó 25-én délelőtt 10 óráig annál is inkább nyujtsák be, mivel ezen idő leteltével sem postán sem más úton érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A cikkek elkészítése és szállítása alvállalatba nem adható. Az ajánlatban az egység árak számmal és betűvel pontosan és olvashatóan lesznek feltüntetendők.

A szállítandó cikkeknek kizárólag hazai gyártmányoknak kell lenniök, mely körülmény az átvételnél a szerződésben megnevezendő, honi gyártmány védjeggyel, vagy kereskedelmi és iparkamarai bizonyítvánnyal igazolandó. Ezenkívül vállalkozó tünni tartozik a beszerzési forrás ellenőrzésének bármely formáját.

Minden egyes szállítandó cikk a gyermek korának megfelelő számmal lesz megjelölendő.

A czipő csakis kisipari kézimunkával készíthető, géppel szegelt czipő nem fogadtatik el.

Az összes cikkek a megrendelés napjától számított két hónap alatt vállalkozó saját költségén az intézetbe szállítandók és ott átadandók. Ezen szállítási határidő be nem tartása pénzbírság kirovását vonja maga után. Az ajánlatban világosan ki teendő, hogy vállalkozó a mintákat, melyek a menhelyben a gondnoknál a hivatalos órák alatt megtekintheők, továbbá a szállítási feltételeket teljesen ismeri és azoknak magát mindenben aláveti. A beérkezett összes ajánlatok felbontás után a szerződés megkötésére adandó felhatalmazás megadása végett a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter urhoz fognak felterjesztetni.

A szállítási feltételekben közölt mennyiség az állami gyermekmenhelyre nem kötelező, annál akár többet, akár kevesebbet is rendelhet a vállalkozó a cikkek minden mennyiségben szállítani köteles.

Aradon, 1906. április hó 27.

Az aradi m. kir. állami gyermekmenhely igazgatósága.

1295

Hydraulikus sajtók

Arany érem

Szeged 1899

Arany érem

Budapest 1899

Arany érem

Pozsony 1902

hydraulikus sajtóért.

szőlő- és gyümölcsmőm sajtóásra a nagy üzem számára, 2 kiltolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat keltahajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örloket,

hogybőzógépeket, gyümölcs-aszáló-készülekeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett különlegességet a legújabb szerkesztésben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II,

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben. 1288

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad a

kiadóhivatal:

József főherceg-ut 22. szám

Telefon szám: 19.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódónál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők

Each rovásban minimum négy soros behatárolásnak ára 4 fillér, vastagabb betűtű 5 fillér. — Családot kereső vagy ocselédnek ajánló apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további sor 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárultató helyein.

Hirdetések felvételének a

kiadóhivatalban

József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 19.

Eladó.

Petroleummotor, egy lóerővel vízszivattyúzásra is alkalmas. A gép még majdnem új és nagyon jól működik. Cím a kiadóban. 1298

Eladó.

Egy új csak egyszer használt törkölypálinka főző üst 400 liter űrtalommal, hozzátartozó kavarázó készülékkel, fennálló hűtővel és sisakfelhúzó készülékkel valamint viztartánnyal. Cím a kiadóban. 1299

Házvezetőnőnek

ajánkozik e téren teljesen jártas, gyakorlott leány szerény fizetés mellett esetleg plébániára is.

Cím a kiadóban. 1291

Szabadság-tér I. számú

ház emeletén 5 utcai szobából és mellékhelyiségekből álló lakás f. évi augusztus hó 1-től kiadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Vajda István ügyvédi irodája Szabadság-tér 18. szám. 1294

Kiadó lakás.

Olvós-utca 12. szám alatt első emeleten egy öt szobás lakás ujonnan festve, május elsőtől minden áron kiadó. Értekezhetni Hasszinger-utca 8/c. szám. 1245

Heiman János

mészáros és hentes, Forray-utca gróf Nádasdy-palota. Ajánlja naponta a legjobb minőségben ki-mért friss húsokat. Pontos kiszolgálás. — Becses pártfogást kér, Heiman János. 451

Kápolna-utca 8/b szám

alatt, egy kényelmes lakás, mely áll 5 parketizált szoba és nagy folyósóból, villanyvilágítással és vízvezetékekkel berendezve ehhez tartozó 6 lóra való istálló és kocsiszin. Azonnal kiadó. Bővebbet, ugyanott. 1274

Hölgyeim!

Tudomására hozom a hölgyközönségnek, hogy füzüzletemet május hó 15-ikétől Deák Ferencz-utca 30-ik szám alól ugyanez utcában 2-dik szám alá, a Sebesi házba helyezem át. S költözködés miatt kész füzöket minden elfogadható áron árúsítok. Tisztelettel Pilcz Irma, Arad. 733

Une jeune fille cherche

une famille dans laquelle elle passerait les vacances en enseignant la langue française. — Elle irait volontiers auprès d'une personne qui voyage, pour lui tenir compagnie. Ecrire à M. Klein librairie Arad. 1304

Eladó szőlő

Világosan, ötpercenyre az új motorostól, a nyerges hegyen, mintegy 20000 termő tőkével, nyaralóval, teljesen felszerelt pincével, segéd-pincével Van rajta kolna, ebben teljes szőlőszeti borászati felszerelés, a kolnában cisterna. Van két alagsóvíz kut. Értesítés Grill Károly lakatos mesernél Világosan. 1175

Kiadó lakás

Egy nagy utcai szoba, alkoven, előszoba, mellékhelyiségekkel augusztusra kiadó Boros Bóni-tér 22. szám. 1285

Irodista

szép kézírással, gyors gépiró, gyakorlott fordító a német és magyar nyelv részére, nőtlen és katonamentes, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok mindkét nyelvben megírva a fizetési igények megadásával „Bánya” jelge alatt e lap kiadóhivatalához intézendők. 1276

Jó forgalmu

kávéház családi körülmények miatt eladó. Bővebbet szívességből a kiadóban. 1289

Intelligens

középkorú övezgy, a háztartás minden ágában jártas, házvezetőnő vagy gazdasszonyi állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1283

Egy 4 polgárit végzett fiatal ember, jó írással azonnali alkalmazást nyerhet, helybeli nagy vállalatnál. Ajánlatok Gyakornok jellegével a kiadóba kéretnek.

Jég

kapható havi bérletben naponta házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Telefon 199. szám. 1128

Egy teljesen új

fehér szobabutor, mely áll 1 drb. garderob szekrényből tükörajtóval, egy mosó márványlappal, egy ágy és székekből jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb áron. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedése Arad. 285

Mérlegképes könyvelő,

magyar német levelező szerény igények mellett keres egész, fél-napi vagy órai foglalkozást. Szíves megkeresések K. J. címre a kiadóhivatalba kéretnek. 1306

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerral végzett ker. gyakorlott levelező jó referenciákkal, 1500 kor. kezdő fizetéssel alkalmazást nyer. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 610

Kitűnő szőlő sajtók

kisebb, nagyobb és cséplőkészletek, valamint 4 kovácsolt cséplő kerék tengelyekkel, mérsékelt áron eladók Geröcs Benjáminnál Ev. Választó-u. 12. Aradon. 1311

Veszek könyvtárakat,

egy-egy könyvet és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel Izsó könyv-, papir- és zeneműkereskedése, könyv- és zenemű kölcsön-tára, Aradon. 264

Ötvenezer darab

különféle színes férfi és női nap és esernyő 1 frt 10 któl kezdve eladatnak Hegedüs Árminnál, Szabadság-tér 17., a 13 vértanu szoborral szemben. 1041

Nagymennyiségű maculatura

siado a kiadóhivatalban.

Méhes

teljesen jó állapotban 23 családra, 2 jó élő családdal, elutazás miatt eladó Török Gábor-utca 17. szám 1265

Szalonna,

téli vágás 74, zsír 80, friss sertésbus 72, karaj 80, füstölt sonka 98, füstölt kolbász 90, friss kolbász 80, füstölt disznó fej 68, svartli 64, véreshurka 60, májas, tüdőshurka 40, s tepertő 66, 50 kilogrammonként

Garai Károlynál

Aradon, Boczkó-utca 2. szám, Hal-térrel szemben. 1234

Piski telepen

egy jóforgalmu

temetkezési intézet

és saját ház

szabad kézből azonnal eladó. **Bardóczi Odön**, vendéglős Halász utca 41. sz. 209

Cocus zsir

1 kilo 55 kr., kapható Pollak József fűszerkereskedőnél, József főherceg-ut 11. 1117

1906. évi budapesti kiállításon oklevéllel kitüntetve.

Nádor Tódor

parketta, mozaik, fénymáz és permentesítő máz készítő

(Saját ház.) 1301

Ajánlja saját találmányu évek óta használatban levő kitűnőnek bizonyult **parketta fénymázat**, mely szép és tartos színe mellett olcsósága és könnyű kezelhetőségével tünt ki. A tisztelt közönség figyelmét felhívja, fénymaza használata előtt szívesen ad mindenkinek utasítást a kezelésre nézve. Parketták beeresztését a legjutányosabban elvállalja úgy helyben mint vidéken. Egyszeri próba mindenkit meggyőz, hogy ne a külföldi rossz fénymázokat használjuk padlók beeresztésére, hanem aradi gyártmány, a Nádor Tódor-féle találmány a legjobb. A Nádor-féle parkett fénymáz bolti ára 2 korona 90 fillér. Ismételadók kedvezményben részesülnek. Hozzávaló kitűnő kefék a legolcsóbb áron kaphatók. Kezelést személyesen bemutatom teljesen díjmentesen úgy helyben mint vidéken.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsénk t. megröndelőinket értesíteni, hogy a Szabadság-tér 8. szám alatt volt

férfiszabó üzletünket

Andrássy tér 8. szám (I. emelet, a Minorita-palotával szemben) helyeztük át.

Egyben tudatjuk, hogy a legfinomabb magyar és angol gyártmányu szövetujdonságaink megérkeztek a tavaszi és nyári idényre.

A legmodernebb kivitelben készítettünk mindenféle ruhadarabot méltányos árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Martits és Pák

férfi szabók. 1292

Egy megbízható

Segéd,

ki a divat- és rőfőszakmában is kellő jártassággal bír, alól-irotnál 1296

azonnal alkalmazást nyer.

Steiner Samu

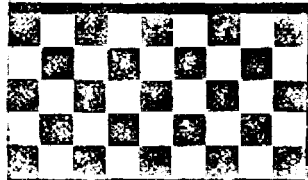
vegyeskereskedése Borsosbés.

XVIII. ÉVFOLYAM. 14. SZAM.

BUDAPEST.

1906. SZERENCSE HAVÁBAN.

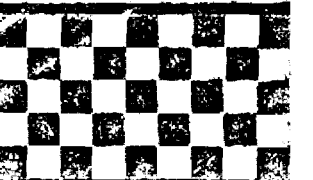
DÖRGE KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉS:
 1/1 sorsjegy az I. osztályhoz K 12.—
 1/2 " " " K 6.—
 1/4 " " " K 3.—
 1/8 " " " K 1.50

FELELŐS SZERKESZTŐ:
DÖRGE FRIGYES.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Budapest, V., Zoltán-utca 16.
 Kiadóhivatal címe:
DÖRGE FRIGYES BANKHÁZA.

A szerencse a nép ajakán!

Egész Magyarország az új magyar kir. szab. osztálysorsjáték rendkívüli nyerőesélyeiről beszéd és közbeszéd tárgyát képezi az a paratlan fényes eredmény, amelyet a nálunk vásárolt sorsjegyek elértek.

Hogymilyen meglepő, szinte szenzációs eredménnyel működik a Dörge Bankház, misem bizonyítja jobban, minthogy eddig nem kevesebb mint

2307 nagy nyereséget fizetett ki.

Egyik főnyeremény a másik után jutott a mi üzletfeleinknek és sok közülük gondtalan élethez és teljes gazdasági függetlenséghez jutott egy ily sorsjegy révén.

Az élet legkellemesebb meglepetései közé tartozik, a véletlen egy főnyereménnyel örvendeztet meg és senki sem tudhatja mit rejt a jövő. A szerencse részére mindig tanácsos egy ajtócskát nyitva hagyni.

Alant közlünk néhány népszerű magyar szerencse-közmondást. Legyen bizalommal azon szerencse-közmondáshoz, mely a nevének kezdőbetűje alatt áll és rendelje azon sorsjegyszámot, melyet ugyanazon betű mutat. Ez szerencsét fog hozni önnek!

A kiválasztott sorsjegyszámot csak úgy biztosíthatjuk, ha a rendelést rögtön eszközli. A legcélszerűbb késedelem nagy vagyon elmulasztását idézheti elő. A

leggyorsabb, leggyorsabb és legelőször megrendelés postautalványon történik. A cím pontosan és olvashatóan írandó.

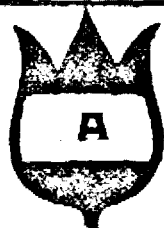
A sorsjegyek árai: egész 12.— fél 6.— negyed 3.— nyolczad 1.50 ker.

Dörge Frigyes
 bankháza

Kossuth Lajos-utca 4. sz.
 és Zoltán-utca 16. szám.

Magyarország szerencse-közmondással!

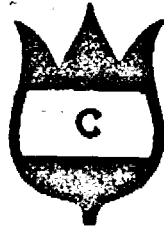
Minden sorsjegy mögött egy főnyeremény lappang!!!

A
 Többet ér a sok pénz, mint a sok barát.

B
 Egy gramm szerencse felér egy kiló élesztővel.

C
 Nincs könnyebb a lele arzenyénél.

D
 Akinek pénze van, ezze is van.

E
 Pénz uraja a világot.

F
 A szerencse berek.

G
 Sokáig él, ki gondtalanul él.

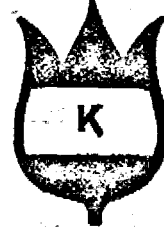
H
 Aki meg, az nyer.

I
 Bátor a világ.

J
 Mindenkinek megvan a maga szerencse órája.

K
 Addig forog a sorsjegy az urnában, míg kihúzzák.

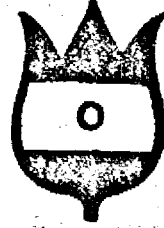
L
 Aki merészen bevág, félig nyert.

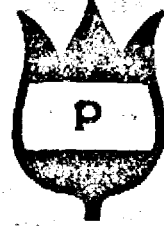
M
 Jól épül, aki szerencsében bíz.

N
 A véletlen a szerencse kómája.

O
 Önzétség az élet gyökere.

P
 A szerencse és meg részeg együtt jár.

R
 A szerencse vak.

S
 Senkinek kerülni el a sorsát.

SZ
 Arany-környekben győz a vasúti.

T
 A kívánságok sokszor a véletlen teljesíti.

U

V

Z

ZS

Dörge Frigyes

bankháza, a magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárnsítója

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.

és Zoltán-utca 16. szám.

A	41521	I	68404	R	37572
B	22980	J	75053	S	4911
C	27819	K	50075	Sz	11570
D	66405	L	13399	T	41521
E	65740	M	65228	U	66417
F	75068	N	78816	V	67053
G	7112	O	65228	Z	35454
H	63258	P	66431	Zs	75053